

DE STANDAARD.

Maandag 11 October.

Prijs per kwartaal zonder het Zondagsblad:
Voor Amsterdam / 2,50. — Franco per post / 2,90.
Enkele Nummers 5 Cent aan het Bureel.

BUREEL: Nieuwendijk 67, Amsterdam.
Directeur-Uitgever J. H. KRUYT.

Advertentiën: van 1 tot 6 regels 90 Cent;
iedere regel daarboven 15 Cent; Aanvragen of vermelding
van liefdagaven 10 Cent per regel.

De Joden onder de Christen-natiën.

II.

De Joden vormen in onze Europeesche Staten nog steeds een afzonderlijk, eigenaardig bestanddeel, dat, ook in Nederland, ondanks een saamleven op vriendschappelijke voet van meer dan twee eeuwen, nog in geen enkel opzicht door de natien, waaronder ze wonen, geassimileerd werd.

Dit verschijnsel moet uit tweeërlei oorzaak verklaard, waarvan de ééne bij den Jood zelf, de andere bij den Christen is te zoeken.

De Jood zelf sloot zich dusver af. Van geslacht op geslacht hielden de Joden slechts onder elkander. Een gemengde echt tusschen Joden- en Christenfamilien was slechts uitzondering ter bevestiging van den regel. Aldus bleef het bloed, dat door hun aderen vloeyde, een ander dan het Nederlands bloed, of dat der Duitsche en Russische natien. En al heeft de school van Buckle ongetwijfeld het gewicht der stoffelijke bloedmenging overdreven, zooveel zal toch in onze materialistische tijd wel worden toegestemd, dat een stelselmatig niet-vermengen van het bloed de ineensmelting ondenkbaar maakt.

Verskil van zeden en gewoonten hield hiermee gelijken tred. Het interieur van een Joodsch huisgezin was anders dan dat der Europeesche natien. De verhouding tusschen de huisgeenoten droeg een eigenaardigen stempel. In de kleeding openbaarde zich een andere smaak. De levensstrant verschilde in elk opzicht. Zelfs in de spijzen, die men nam, zonderde men zich van de Christenheid af.

Dit verschil van lichamelijken, huiselijken en maatschappelijken aard, gevoegd bij het alles beheerschende onderscheid tusschen den Joodschen en den Christelijken godsdienst, had ten gevolge, dat de Joden wel niet één Staat in den Staat, maar toch één natie onder de natien bleven.

Een natie is niet een groep zielen op een stuk grond, niet een verzameling van menschen, die onder eenzelfde Staatsbestuur naar gelijke wetten leven; maar een organisme, een bewerkte geheel, dat niet uit deelen is saamgesteld (aggregaat) maar dat uit leden bestaat, die te zamen als één lichaam uitmaken en dus met elkander onderling in werkelijk levensverband staan.

De Liberalisten hebben dit langen tijd ontkend.

Natie, volk, staat, land, rijk, — zoo leerden ze, waren woorden van een gelijksoortig begrip. Herkomst noch oorsprong, geslachten noch volkszeden, maakten een groep zielen tot een natie; de kracht eener natie lag in haar eenheid van wet.

Garibaldi en Napoleon hebben deze fout in het Liberalistisch opstel met zwaardslag en kanonnengebulder gecorrigeerd.

De politiek der nationaliteiten, die Polens laatste opstand in het leven riep, Venetië van Weenen scheidde, Italië één en Duitschland machtig maakte, zocht juist in eenheid van bloed en taal, van geslacht en herkomst, van zeden en levenssympathien haar steunpunt.

»Elzas-Lotharingen» moesten om de compositie van het bloed hunner inwoners weer uit Frankrijk's omarming aan Duitschland terugkomen.

Althans in onze dagen gaat het dus niet langer aan, het mechanische begrip van natie als uitgangspunt te kiezen en op dien grond het karakter van een eigen natie aan de Joden te ontzeggen.

Zelfs de ommekeer, die sinds het laatste der vorige eeuw ten deze waarnaembaar was, doet aan deze waardeering van Israël als een eigen natie niets te kort.

Het feit van dien ommekeer loochenen we niet.

Voor al in Frankrijk, Engeland en Duitschland heeft de hoogere klasse der Joden, op weinige uitzonderingen na, haar exclusivisme prijsgegeven, door principieel het huwelijk met niet-Joodsche familien niet langer te bestrijden, den godsdienst der vaderen te laten varen en eigen zeden en levensvormen uit te ruilen tegen die van het volk waaronder ze verkeerden.

Maar wat beteekent deze kleurwisseling van een enkele klasse in twee, drie landen, op de zeven à acht miljoen Joden, waaruit de afstammelingen van het oude Israël bestaan?

Dat de dusgenaamde geestelijke emancipatie der Joden niet den minsten invloed oefende op de Joden in Azië, Afrika, Rusland, Polen, Hongarije en Turkije, zal men ons niet betwisten.

In Engeland wonen 50,000, in Frankrijk 50,000, in Duitschland 500,000, in Nederland 60,000, in Italië 25,000 enz.; al te zaam in de Europeesche en Amerikaanse Staten, waar de geestelijke emancipatie doordrong, noch geen acht maal honderd duizend Joden.

Zeven der acht miljoen Joden staan dus nog volstrekt buiten deze beweging, en wil men weten een hoeveelste deel der Joodsche bevolking, van de Westersche Staten aan deze beweging voet gaf, dan heeft een kenner van Amsterdamsche toestanden het aantal Joden op de hoofdgrachten slechts met het cijfer der Joodsche bevolking in de geringere buurten te vergelijken, om met stellige zekerheid te kunnen zeggen, dat de grootere helft het vroegere standpunt nog inneemt.

Dat men vaak een tegenovergestelden indruk ontvangt, is hieruit te verklaren, dat de gemoderniseerde Joden zich het drukst in de maatschappij bewegen, het meeste schrijven en spreken en zelfs op kerkelijk gebied een onmiskenbaar overwicht uitoefenen.

Schijnt het hierdoor vaak, alsof geheel Israël reeds door hen was meegesleept, dan kan deze schijn toch slechts den oppervlakkige op het dwaalspoor leiden. De kenner der statistiek en een iegelijk, die den maatschappelijken toestand der Joden niet in een sociëteit, maar in het leven bestudeert, weet beter.

Gesteld ook al, dat de Joodsche orthodoxie al meer het onderspit bleef delven, dan zouden toch een tweetal eeuwen nog te kort schieten voor de reuzentaak, om de eigenaardig Joodsche type tot onkenbaarwordens toe te doen verdwijnen.

Wie weet, hoe diep de trekken van die type op dit oogenblik nog liggen en uit de geschiedenis leerde, hoe onmerkbaar langzaam de sporen van een historisch verleden wegslijten, kan zich daaromtrent geen illusie vormen.

Althans dat de dag reeds aanstaande zou zijn, waarop men van de lijst der afzonderlijke historische nationaliteiten de Israelietische zou kunnen afvoeren, is een profetie, waaraan geen man van ernst zich wagen zal.

Men kan aan het begrip van nationaliteit zijn eigenaardige beteekenis ontnemen; natie noemen wat het woord natie nimmer bedoeld heeft; en in stede van aan de geheele levensverschijning der Joden, uitsluitend aan hun verhouding tot ons Staatsrecht denken, om dan zeer zeker met de assimilatie der Joden gewonnen spel te hebben; maar wie de beteekenis der woorden staan laat en onder natie den »organischen levenssamenhang naar oorsprong en karakter» verstaat, zal met ons moeten lachen om de luchtthartigheid, waarmee zoo menig pamfletist Israël reeds van de rol der natien schrapt.

Hiermee is niet bedoeld, dat we aan de Joden, die allerwegen verspreid wonen, nog een sterk en helder besef toedichten van een glorieuse nationale toekomst.

Ongetwijfeld maakt voor 7/8 der Joden, die in de vier werelddelen verspreid zijn, ook de Messiaansche verwachting nog een bestanddeel van hun godsdienstig en nationaal Credo uit. Veilig mag men aannemen, dat er ook nu nog niet weinigen onder hen ge-

vonden worden, voor wie deze hope der Vaders inderdaad een geestelijke beteekenis heeft en een plaats in hun leven beslaat. »Jeruzalem!» is zeer zeker nog in onze dagen het tooverwoord, dat door menig hart een toon doet weerklinken, die, als echo van een duizendjarig verleden, een voor ons onbegrijpelijk mysterieuse macht oefent. Maar niet een algemeen verspreid en levendig besef, dat, voortrollend als een stroom veler wateren, het Joodsche volk alras met nieuwen levensgloed bezielen zou, hoorden we dusver niets.

Met de Schrift in handen, kan natuurlijk het denkbeeld zelfs, dat Israël ooit weg zou sterven, nooit post vatten; maar ook al laten we, gelijk thans, het getuigenis der profetien ter zijde, dan nog, dunkt ons, mag, op grond der feiten, als resultaat van deugdelijk onderzoek vaststaan: Dat een eigenaardig nationale karaktertrek de Joden nog steeds onderscheiden blijft van de Christen-volken, waaronder zij wonen.

Buitenland.

DE FEESTEN TER EERE VAN „HENDRIK DEN GOEDE.”

IV.

Tot besluit van de feesten op den 5den October heeft de Minister de Blokhuisen ter eere van Prins Hendrik een luisterrijk bal gegeven, dat door tal van genoodigden werd bijgewoond.

In den ochtend van dien dag heeft de Prins het Te Deum in de Kathedraal en den volgende ochtend heeft hij eene godsdienstoefening in de Protestantse kerk bijgewoond.

In de Kathedraal werd, na het gebruikelijke *Domine salvum fac regem*, voor het eerst: *Domine salvum fac regem principem Henricum, vivat in eternam*, in eene katholieke kerk van het Groothertogdom gezongen. Een tweede incident bestond hierin, dat de bisschop, die den jubilaris bij zijne aankomst had ontvangen, hem na het slot der godsdienstoefening door de geestelijkheid van zijn kapittel uitgeleide deed. De prelaat verlangde, dat Z. K. H. onmiddellijk na hem zou volgen, doch de Prins liet eerst den geestelijken stoet voorbijtrekken.

Het eenvoudige Protestantse kerkgebouw was met eikenloof en vlaggen versierd. Het *Nun danket alle Gott* vormde begin en einde van de kerkdienst. De leer-aar had den tekst *Kommet und laßt uns bedenken vor dem Herrn der uns gemacht hat* tot uitgangspunt gekozen van eene lof-rede op den jubilaris en tevens, door een bescheiden, maar krachtig woord, op de nagedachtenis zijner gemalin.

Na den afloop dezer godsdienstoefening reed de Prins naar het paleis, waar andermaal eene receptie plaats had en adressen van Luxemburgsche gemeenteraden werden ontvangen.

Engeland. Volgens berichten te Londen ontvangen, blijkt, dat een oorlog is ontstaan tusschen de inwoners van Kaap Palmas en die der Liberische republiek. Den 17en September was een ernstig gevecht geleverd, waarbij meer dan 50 personen waren gedood. Bij het verzenden van dit bericht zag men elken dag een grooten veldslag tegemoet.

— De Times zegt in zijn City article, dat de verhooging van het bank-disconto van 2 tot 2½ pCt. ten volle gerechtvaardigd is door den jongsten weekstaat. De reserve namelijk is met 1¼ miljoen verminderd.

Ter beurze heerscht een soort van paniek, althans wat betreft de speculatieve fondsen. Eerst na den middag werd het ter beurze bekend, dat het Turksche gouvernement het besluit had genomen, om de amortisatie en de rente voor de helft in goud en voor de wederhelft in papier te betalen. Onmiddellijk ondergingen de Turksche en de Egyptische fondsen een aanzienlijke daling en trachtte ieder zich van deze fondsen te ontdoen. Wel is waar bestond er geen enkel bericht, dat voor zoover Egypte aangaat, zulk een paniek billijkt, maar beide landen zijn zoo nauw aan elkaar verwand waar het de financiën geldt, dat men het ergste ducht. Alle speculatieve fondsen gingen onder dezen maatregel gebukt, zoodat de noteringen eigenlijk slechts nominaal waren; de solide fondsen daarentegen handhaafden hunne koersen.

De Times is van oordeel dat men zich sedert jaren op een maatregel, als thans door het Turksche gouvernement is genomen, had behooren voor te bereiden. De schulden van het Turksche Rijk toch

vermeerderden zoo aanzienlijk, dat rente-betaling en amortisatie ten langen leste onmogelijk werden. Bedoeld besluit had dan ook eigenlijk weinig verwondering behoeven te wekken behalve bij die optimisten, die stokstijf blijven gelooven aan de onuitputbare bronnen van Turkije. De opstand in de Herzegowina heeft de Porte belet op nieuw te leenen en niets natuurlijker dat, nu er buitengewone uitgaven noodig waren, de kruik, die zoo lang had te water gelegen, eindelijk sprong. De Times is ten slotte van oordeel, dat er geen reden voor een paniek bestaat, want zelfs indien de rente slechts voor de helft in contanten wordt betaald, dan nog trekt men een rente van 7 à 8 pCt., te rekenen naar den tegenwoordigen koers.

— Het Congres voor Sociale Wetenschappen is te Brighton bijeengekomen. Woensdagnamiddag werd aan het Congres eene kerkelijke wijding gegeven door eene daartoe afzonderlijk bestemde dienst in de St. Pieterskerk, waar de bisschop van Chichester eene toespraak hield over Hand. X. vs. 38: »Jesus ging het land door, goeddoende». Hij meende te mogen onderstellen, dat allen, die aan het Congres deelnamen, hoe uiteenlopend hunne meeningen op vele punten ook waren, Jezus als hunnen Verlosser aannamen en op Hem zagen als hun voorbeeld. Zij waren thans in Zijnen geest bijeen; door menschenliefde werden zij gedreven. En gelijk Jezus, ofschoon de grootste hervormer, er niet aan dacht de politieke en burgerlijke inrichting der maatschappij het onderstaven te keeren, zoo was het ook het doel dezer bijeenkomsten niet om maatregelen te beramen, ten einde de wereld plotseling te herscheppen. Het Congres heeft geene politieke kleur. Men doet er niets dan beraadslagen over stoffelijke en zedelijke middelen om de som van menschenlijk geluk te vermeerderen. Maar dergelijk gemeenschappelijk overleg kon, naar de spreker meende, zeer zegenrijk zijn.

Het Congres werd des avonds geopend door lord Aberdare. Bijna 2500 menschen waren bijeen om zijne rede te hooren. Haar onderwerp was van zeer specialen aard: hij sprak over de quæstie, of er meer dan wel minder misdaden in Engeland werden gepleegd dan voorheen, en zoo deze — wat zijne meening was — inderdaad verminderden, dan lagen de vragen voor de hand, welke zijn daarvan de redenen en door welke middelen kan men die verandering ten goede bevorderen?

— Het feit, dat het Engelsche gouvernement zich genoopt heeft gezien de circulaire betreffende het uitleveren van slaven, die aan boord van Engelsche oorlogsschepen een wijkplaats hadden gezocht, heeft moeten schorschen, wekt algemeene tevredenheid. Zelden, zegt de Times, heeft eene handeling van het uitvoerend gezag zulk een algemeene afkeuring in het leven geroepen. Iedereen gevoelde dat het gouvernement eene vergissing had begaan, die zoo spoedig mogelijk moest worden hersteld.

Frankrijk. Te Parijs is 'eergisteren eene meeting- gehouden van de voornaamste bankiers der hoofdstad en van geheel Frankrijk, ten einde te bespreken de middelen, die gebezigd zouden kunnen worden om een fiscaal maatregel, waardoor de bankiers worden bedreigd, te verwijderen. Onder het vorige gouvernement werd een belasting gelegd van 3 pCt. op de netto verdiensten van zekere banken. Thans wordt er naar getracht om dezen maatregel universeel toe te passen en de belasting te heffen van naamloze maatschappijen en die en commandite. Maar aangezien deze huizen niet verplicht zijn mededeeling te doen van de netto behaalde winsten, wordt voorgesteld om 3 pCt. te heffen van 1/10 pCt. deel van het kapitaal, of 3 sous van elke 100 fr. Dit plan berust op de onderstelling, dat elke financiële inrichting een minimum van 5 pCt. van haar kapitaal als winst int, en men is van meening dat men door een 1/10 gedeelte met 3 pCt. te belasten de belasting gelijkelijk zou dragen. Men moet echter niet uit het oog verliezen, zegt de Parijsche correspondent van de Times, dat huizen, die met een kapitaal van 100,000,000 fr. werken 150,000 fr. belasting zouden betalen, en dat er zelfs zijn die meer dan een miljoen per jaar in de schatkist zouden moeten storten. Ofschoon het beginsel billijk is, dat ieder naar zijne krachten in de belastingen bijdraagt, vreest men toch dat het bovengenoemd plan, onder de tegenwoordige omstandigheden zeer moeielijk zal toe te passen zijn, niet alleen tengevolge van de enorme oppositie, maar ook omdat daardoor het beginsel in praktijk wordt gebracht om het kapitaal aan een proportionele belasting te onderwerpen; en dit beschouwt men als én inquisitoriaal én revolutionair.

— De kriegsraad heeft een zeker persoon, Guigne genaamd, veroordeeld tot levenslange vestingstraf, wegens deelneming aan de Parijsche commune.

Zwitserland. De Bondsraad heeft op nieuw een doorslaand bewijs gegeven van onverdraagzaamheid, zegt het Journal des Debats. De directie van het openbaar onderwijs had aan de Katholieke gemeente van Bern verboden een bijzondere lagere school op te richten. De Bondsraad heeft dit besluit goedgekeurd, niettegenstaande de wet van 24 September 1832, de gemeenten en de particulieren machtigt zich te vereenigen om bijzondere scholen op te richten. De Bondsraad nu beweert dat godsdienstscholen daar van zijn uitgesloten, aangezien dit zuiver confessionnele inrichtingen zijn, die een gansch ander doel beoogen dan het onderwijs. We zouden wel eens willen weten, zegt het blad, op welke gronden deze onderscheiding, waarover de wet het stilzwijgen bewaart, berust. Het doet er niet toe of die scholen confessionneel zijn of niet, ieder moet gelijke rechten hebben, en een monopolie is even onrechtvaardig indien het de godsdienstloze school, of de godsdienstige school ten goede komt. Het is zeer zonderling dat de Bondsraad voorgeeft beter op de hoogte te zijn van deze vereenigingen, dan de vereenigingen zelf; er bestaan godsdienstige corporatiën die zich geheel en al aan het onderwijs wijden, en het geuit van een hooge mate van wilkeur, door aan die corporatie de algemeene vrijheid te onthouden.

Intusschen, het is niet de eerste maal dat zoo iets in Zwitserland voorvalt, en het zou flinker en royaler zijn, indien voor altijd werd gedeclareerd dat de godsdienstige corporatiën staan buiten het gemeen recht. De geestelijken dwingt men het burgerlijk gewaad te dragen, maar dat is ook al wat zij krachtens de wet met een burger gemeen hebben.

Het verbod aan geestelijken om hun gewaad te dragen is volgens het Journal de Genève Zondag j.l. het eerst toegepast. Te Petit Saconnex is de pastoor Champand bij het verlaten der kerk door de politie aangehouden.

Spanje. Het ministerieel blad El Cronista is van meening, dat de Cortes zullen geopend worden op den 14 Januari a. s., zijnde de gedenkdag van 's konings intrede in Madrid.

— Een handelaar uit de Havana heeft aan het gouvernement een voorschot gedaan van 120,000,000 realen. De voorwaarden, waarop dit geld is verstrekt, zijn niet bekend.

Turkye. Uit Ragusa wordt aan de Times geseind: Uit een breedvoerig gesprek, dat met Lijnboobraticks werd gevoerd, blijkt, dat de Herzegowinaren met geen enkel voorstel van Turkije vrede zullen hebben, tenzij daaruit voortspruit eene autonomie; indien de Mogendheid evenwel radicale hervormingen voorstellen, dan zullen de opstandelingen daarmee genoegen nemen, indien Montenegro met de uitvoering wordt belast. De inauguranten zijn volstrekt niet ontmoedig, en rekenen er op, dat zij den winter onder de wapenen zullen moeten doorbrengen; indien het mocht blijken, dat zij niet aangeengsloten kunnen blijven, dan zullen zij zich in kleine groepen verdeelen en de Turken zooveel mogelijk afbreuk doen, door te verwoesten al wat voor vernieling vatbaar is. De opstand, meenen zij, moet gelukken, indien men slechts geen behoefte heeft aan wapenen en ammunitie. De goede diensten van Engeland zullen geenszins van de hand worden gewezen, maar liever zal men de Herzegowina in een onbevolkte woestijn herscheppen, voor dat men zich weer aan Turkije onderwerpt.

Een botsing tusschen personen op straat met een noodlottigen afloop, mag wel tot de zeldzaamheden gerekend worden. Te Liverpool liepen eergisterenavond 2 personen gearmd langs Stanley-road, toen zij in botsing kwamen met een hun onbekend persoon. De schok was zoo geweldig, dat laatstgenoemde omver buitelde en in een diepte van 30 voet viel. Hij was onmiddellijk een lijk.

— Deze dagen maakten we gewag van het sterven van den vrijheidsboom te Brussel. Volgens de Independent heeft het gemeentebestuur bevolen dat een onderzoek zoo worden ingesteld, waaruit bleek dat de deskundigen het volstrekt niet eens waren. De één beweert dat de boom voor goed dood is, de ander houdt het tegendeel staande. Het blad acht het 't verstandigst om tot de volgende lente te wachten.

— De Independent geeft een uitvoerige beschrijving van het stoomwerktuig tot het trekken der tramways. Het blad eindigt met te zeggen, dat de profneeming volkomen geslaagd is.

— Uit een statistiek blijkt, dat in het jaar ein-

digende den 31sten Maart j.l. het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië aan patenten voor herbergen en bierhuizen werd ontvangen een som van 1,133,212 p.st., waarvan in Engeland alleen 938,747 p.st.

— Volgens eene mededeeling van het bureau Veritas zijn in de maand Augustus 74 schepen vergaen, waaronder 3 Hollandsche. In dezelfde maand werden 5 stoomschepen een proot der golven.

Binnenland.

AMSTERDAM, 9 October.

Z. M. de Koning is hedenochtend te half acht op het *Loo* aangekomen.

Het laatste gedeelte van het RAPPORT omtrent de verkiezing van den heer Van Heemstra, te Haarlemmermeer, luidt als volgt:

Maar bij de verdere beschouwingen loopen de gevoelens van de leden der Commissie uiteen.

Een lid acht door de grove onregelmatigheid, die te Sloten heeft plaats gehad, vele kiezers in het uitbrengen hunner stemmen bemoeielijkt. Zij hebben daardoor de gelegenheid gemist om te stemmen te Sloten, die in het gemeentehuis, waar het hun 't gemakkelijkst was en waar zij ook nu weer, gelijk voorheen, indien in alles volgens de wet was gehandeld, hun kiesrecht zouden hebben kunnen uitoefenen. Het getal der kiezers is wel niet juist bekend, maar is aanmerkelijk. De 40 kiezers in de gemeente Sloten, die niet stemden, kunnen door de bemoeielijking teruggehouden zijn. Dit getal is van invloed op de door den heer Van Heemstra verworven meerderheid, want, indien die 40 stemmen waren uitgebracht, zou de volstrekte meerderheid hooger zijn geweest dan het getal stemmen thans aan dien heer toegekend. Dus de verkiezing van 8 Juni was nietig en er behoort eene nieuwe te worden uitgeschreven.

Het lid had daarenboven voor zijne conclusie nog eene tweede en zijns inziens gewichtiger beschouwing. Door het gebeurde lijden de stemmen, in het dorp Sloten uitgebracht, aan eene diepgaande onwetigheid. Zulke onwetigheid moet worden te keer gegaan. Die stemmen hadden derhalve als volstrekt nietig buiten aanmerking moeten blijven. Ze kunnen op den heer Van Heemstra zijn uitgebracht, en zijn 55 in getal. Ook dat getal bij afrek kan van invloed geweest zijn op de verkregen meerderheid. En dus is er nog een tweede reden om de verkiezing te vernietigen.

Dat lid, uitmakende de minderheid, stelt derhalve voor te beslissen, dat bij de stemmenverkiezing van den 9den Juni 1875 in het hoofdkiesdistrict Haarlemmermeer voor de verkiezing van een lid voor de Staten-Generaal geen volstrekte meerderheid van stemmen door Mr. F. J. J. baron Van Heemstra is verkregen en die heer, bij gevolg, niet als lid der Kamer kan worden toegelaten, en dat een afschrift van dit besluit, bij wijze van uittreksel uit de notulen dezer vergadering, zal worden toegezonden aan Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken, ten einde in dezen verder te handelen als zal bevonden worden te behoren.

De twee andere leden der Commissie zijn van ander gevoelen. Door hen wordt de onwetigheid, die in de gemeente Sloten heeft plaats gehad, nog breder opgevat dan in het adres wordt gedaan. Volgens hen, kleefde die onwetigheid niet slechts aan de 55 stemmen, die in het dorp Sloten zijn uitgebracht, maar ook aan die, welke uitgebracht zijn te Sloten. Immers, was de stemming te Sloten, hoewel ze plaats had in het gemeentehuis en ten overstaan van een stembureau, waarin de burgemeester zat, zoowel getroffen door de gepleegde onwetigheid als die in het dorp Sloten. De juiste waarheid is, dat de gemeenteraad door het onbevoegd splitsen in twee afdelingen te veel bureaus heeft gemaakt en te veel stemmen heeft benoemd en aan deze allen te weinig bevoegdheid heeft gelaten. Het is eene dwaling het stemmen te Sloten als niet getroffen door de gepleegde onwetigheid te beschouwen, omdat aldaar de burgemeester in het stembureau zat of omdat het plaats had in het gemeentehuis. Immers de burgemeester maakt niet alleen het stembureau uit; niemand weet of, indien er slecht één stembureau voor de gemeente ware benoemd, daarin dezelfde stemmen zouden zijn benoemd als thans te Sloten zijn hebben gezeten; en van het geheele bureau was de werking zoowel als van dat te Sloten onwetig beperkt tot slechts een gedeelte der gemeente. Hoofdbureau was het bureau te Sloten, die gemeente de aanwezigheid van den burgemeester volgens art. 42 der kieswet, maar gezuiverd van onwetigheid werd het uit dien hoofde niet.

En evenmin werd het stemmen te Sloten door onwetigheid gezuiverd door de omstandigheid, dat het gedaan werd in het gemeentehuis. Want de gemeentehuizen zijn wel feitelijk meestal de plaatsen waar gestemd wordt, maar wettelijk zijn ze daarvoor niet aangewezen. Volgens art. 42 der kieswet bezorgt de voorzitter van den gemeenteraad eene geschikte zaal voor de inlevering der stembriefjes en wordt de plaats der inlevering volgens art. 37 der wet bekend gemaakt bij den oproepingsbrief. Dus een in de wet aangewezen gebouw voor de verkiezingen is er niet.

De meerderheid der Commissie stelt de onwetigheid die aan het bureau te Sloten zoowel als aan het andere kleefde, en de onzekerheid volgens de wet, waar gestemd moet worden, in het licht, omdat wellicht in die punten de gronden gelegen zijn van het verschil van gevoelens dat zich tusschen het adres en de meerderheid der Commissie openbaart.

Immers bemoeielijkt in de uitoefening van hun kiesrecht zijn de kiezers reeds daarom niet, omdat er geen recht was te stemmen in het gemeentehuis te Sloten, of bij het onregelmatige stembureau, waarin de burgemeester zat, en bij den oproepingsbrief het gebouw waar de kiezers zitting namen, overeenkomstig de wet was aangewezen. Derhalve kunnen op 8 Juni kiezers een gewenscht of zelfs stellig verwacht gemak gemist hebben, maar bemoeielijkt in- of tegen hun kiesrecht kunnen zij door de oproeping naar het wettelijk in het dorp Sloten niet zijn.

Dat er bemoeielijking in de uitoefening van het recht heeft plaats gehad, kan te minder worden aangenomen, omdat in het algemeen verdeling der gemeenten in afdelingen of onderkiesdistricten tot gemak der kiezers strekt, ook in de gemeente Sloten bij de verdeling der gemeentebemoeielijking maar wel gemak voor de kiezers is beoogd, vermits het dezelfde verdeling is als de raad gemaakt heeft voor de gemeentelijke keuze; en eindelijk tegen die verdeling nooit vóór 9 Juni l.j. zelfs niet toen daarvan onwetig een te ruime toepassing werd gemaakt, is opgekomen.

De meerderheid der Commissie zou het zelfs zeer bedenkelijk achten ernstige en betekenende bemoeielijking in de uitoefening van het kiesrecht der Slotenaars aan te nemen, indien zij volgens de wet hadden moeten stemmen in het gemeentehuis of waar de burgemeester in het stembureau zat. Trouwens om bemoeielijking, als waarop het adres wijst, aan te nemen, moeten de in het adres aangewezen kiezers, behalve die van de Maljapokade, de melkboer of warmoezier zat, de zelfde melk of de groenten naar Amsterdam brengen, te Sloten te komen, waar de stemming begint, te Amsterdam blijven, en om te gaan stemmen hunne voer- of vaartuigen kwamen en willen verlaten. Men ziet het in de briefven van den burgemeester. Er is derhalve wat al te veel noodig om eenige ernstige bemoeielijking aan te treffen.

Aan de Maljapokade, die bij het dorp Sloten

is ingedeeld, is men, volgens de briefven van den burgemeester, slechts 45 minuten van Sloterdijk verwijderd en het dubbele van Sloten, doch naar het eerste loopt slechts een voetweg en naar het tweede ook een rijweg, en de kiezers aldaar zijn slechts drie in getal, terwijl de heer Van Heemstra eene meerderheid van tien onbepaalde stemmen boven de volstrekte meerderheid verkregen heeft.

Dus zelfs in het zoo even gestelde onaanneemelijke geval is er nog geen ernstige en betekenende bemoeielijking van kiezers geweest. Het komt der meerderheid van de Commissie voor, dat eigenlijk er geen bemoeielijking in uitoefening van recht, maar slechts gemis van een gewenscht gemak voor den eene of anderen kiezer kan hebben plaats gehad.

Alzoo is door de onregelmatigheid, die in de gemeente Sloten bedreven is, de vrijheid of zuiverheid der verkiezing niet gekwetst.

De beide stembureaus aldaar leverden zedelijk volmaakten waarborg op voor zorg in hun waarnemen der stemming en oprechtheid in hunne meldingen daarvan, want al de leden waren aangewezen door den gemeenteraad uit zijn midden, en de bureaus, zoowel als de raad, dwaalden omtrent de deugdelijkheid hunner inrichting ter goeder trouw.

Het blijkt derhalve, volgens het gevoelen van de meerderheid der Commissie, omtrentend, dat de heer Van Heemstra door de volstrekte meerderheid der kiezers, die allen ongekrenkt waren in hun recht, gekozen is.

Overigens is de Commissie na inzage der overgelegde stukken eenparig van oordeel, dat de heer F. J. J. baron Van Heemstra is Nederlander, dat hij bewezen heeft den vereischen onderdom te hebben bereikt, dat hij geen betrekkingen vervult die met het lidmaatschap der Kamer onverenigbaar zijn, en dat hij de voorgescreven eeden heeft afgelegd.

De meerderheid der Commissie heeft derhalve de eer voor te stellen, den heer Van Heemstra meergeroemd als lid der Kamer toe te laten.

6 October 1875.

* Men telegrafeert ons uit Den Haag:

»Naar wij verder vernemen, zou Venezuela weigerachtig blijven om gevolg te geven aan den eisch, onzerzijds gedaan, tot openstelling der havens voor den handel van Curaçao, alvorens over andere onderwerpen te onderhandelen.

»Nadat de secretaris van legatie heden ochtend nog een tweetal dépêches aan den Minister van Buitenlandsche Zaken had overgebracht, zijn de gezant en de secretaris per Hollandsche spoor te 11 uren naar Brussel vertrokken.

Eenige dagen geleden bevatte de *Tijd* eene mededeeling van dezen inhoud:

»Gisteren kwam ons ter oore, dat onze geachte landgenoot, de Zeer-erw. heer J. W. Brouwers, pastoor te Bovenkerk, die ich verleden week naar Duitsland heeft begeven, te Keulen, wegens zijn geestelijk gewaad, aan beleedigingen heeft blootgestaan. Het is waarschijnlijk op dit voorval, dat het volgende bericht uit Keulen betrekking heeft, voorkomende in een der laatste nummers van het *Mainzer Journal*.

»Welke vruchten de Cultuurkamp voortbrengt, bewijst het volgende voorval: Een hooggeacht geestelijke uit Holland maakte verleden Zondagavond te Keulen zich het oponthoud tusschen de gaande en komende treinen ten nutte, om dem Dom van buiten te bezichtigen. Plotseling drongen twee gemeene kerels op hem aan en begonnen hem, onder beleedigende uitdrukkingen opzichtsens zijn geestelijk karakter, te slaan. Ten eerste in het nauw gebracht, retireerde de geestelijke in de richting van een huis, waarheen de beide kerels, steeds slagen uitdeelende, hem volgden. Eindelijk gelukte het den vreemdeling de deur te bereiken; het was een koffiehuis, en bij de daar aanwezige gasten bevonden zich ook officieren. Twee dezer trokken zich op de loffelijkste wijze den erg mishandelde aan, ten einde hem ten minste den terugweg naar het station vrij te maken. Inmiddels maakten de ruwe gezellen voor het huis zulk een alarm, dat er een patrouille ontboden werd. De geestelijke kwam veilig op het station aan; de onbeschofte aanvallers moeten echter ontsnapt zijn.

In verband met het bovenstaande, deelt de *Tijd* thans mede, dat de Rotterdamse Zouaven-broederschap bij de Tweede Kamer voldoening heeft aangevraagd voor den smaad, die haar eerelid, den Zeer-erw. heer Brouwers, pastoor te Bovenkerk, te Keulen is aangedaan.

Den tekst van het verzoekschrift zal de *Tijd* heden avond geven.

* Den Haag, 8 Oct. Z. Exc. de Commissaris des Konings in deze provincie heeft voor een achttal dagen de residentie verlaten.

— De heer Mr. D. S. van Emden heeft in de zitting van den Hoogen Raad van heden den eed als advocaat afgelegd.

— Met leedwezen verneemt men dat de heer Mr. A. M. van Stipriaan Luiscius, advocaat te dezer stede, door eene ernstige ongesteldheid is aangetast.

— De examens ter verkrijging der acte van bekwaamheid in de letterkundige en eenige andere vakken van het middelbaar onderwijs, zullen in de volgende week in het Gebouw der Leeninrichting alhier aangevangen.

* Leiden, 8 Oct. Bij de behandeling der gemeentebegroting voor 1876 in de sectien van den gemeenteraad, is de opmerking gemaakt dat de kosten van het openbaar onderwijs over 't algemeen zeer hoog waren opgevoerd, hetgeen tengevolge had, dat de ouders, wier kinderen van dat onderwijs geen gebruik maken, door de kosten in hooge mate worden gedrukt. 't Was wenschelijk dat de uitgaven voor het onderwijs zooveel mogelijk door de opbrengst der schoolgelden konden worden gedekt. Een aantal leerlingen, elders woonachtig, maken van het openbaar onderwijs gebruik; hunne ouders nu dragen niet bij in de lasten en de kinderen genieten nochtans het onderwijs dat door Leidens ingezetenen bekostigd wordt. In de eerste plaats voor die leerlingen behoorde het schoolgeld belangrijk te worden verhoogd.

* Harlingen, 7 Oct. Er heeft zich alhier een tweede stoombootdienst tot vervoer

van goederen, vee en passagiers naar Londen gevestigd. Deze onderneming gaat uit van de Nederlandsche Stoombootmaatschappij van Rotterdam. Voorloepig komt alleen de fraaie boot de *Maastroom* in de vaart, die wekelijks varen zal. Onze Friesche en Groningsche landbouwers hebben dit bericht met genoegen vernomen omdat zij nu niet beperkt zijn tot de ruimte, die eene boot aanbiedt.

GEWENGD NIEUWS.

Men zegt dat hier ter stede pogingen worden in 't werk gesteld tot oprichting van een bond ter bestrijding van de beweging tot afschaffing der plaatsvervangende bij het leger; dus een anti-anti-dieastvervangingsbond.

* Een onafzienbare menschenmassa, zooals zich in onze goede stad bij dergelijke gelegenheden gewoonlijk verzameld, was heden ochtend reeds vroegtijdig bijeen geschaard in den omtrek der Pieter Jacobstraat, en elders, om getuige te zijn van de begrafenis der zes drenkelingen. De lijken waren geplaatst in vijf koetsen en een rouwalede, de laatste voor het verdronken kind. Daarstaschen gingen de rijtuigen met de familieleden en betrekkingen. Het was een allertreurigst, hartbrekend schouwspel, dat op de menigte meereeds een diepen indruk maakte. Geïnterced door een groot aantal politie agenten trok de sombere stoet langzaam voort naar de Westerbegraafplaats, alwaar de lijken werden ter aarde besteld. Alles is in goede orde afgeleopen.

— Aan de fabriek *Illernia*, te Muntendam, zijn, tengevolge van het springen van een der centrifuges, twee werklieden ernstig gewond. De een heeft een gebroken arm en zware kneuzing aan de borst bekomen, terwijl de ander in zeer bedenkelijken toestand verkeert.

— Woensdagavond, bij gelegenheid van de kermis te Velp bij Grave, heeft aldaar een hevige vechtpartij plaats gehad tusschen drie boeren, met 't treurige gevolg, dat twee hunner ernstig zijn gewond. De dader is voortvluchtig. Misbruik van sterken drank was ook hier weder de aanleidende oorzaak.

— LL. Maandagavond werd een molenaarsknecht uit Wemdelinge op zijn terugtocht van Vlaie, waar hij meel had gebracht, aangevallen door vier personen, die hem uit de kar trokken en het geld dat hij bezat afvroegen. Op zijne weigering hebben de aanvallers hem verscheidene slagen toegebracht, zoodat hij aan rug en been gekwetst werd; vervolgens hebben zijne zakken gevisiteerd en hem zijn portemonnaie ontnomen, die slechts 90 cent inhield; gelukkig had hij het geld van zijn meester op de kar gelegd. De aanridders waren hem onbekend.

— Zondag j.l. heeft men in de woning van een landbouwer onder Schore, uit een gesloten kist, eene som van 1000 f 70 onvreemd. De justitie doet onderzoek.

— J. L. Dinsdagavond heeft zekere J. v. B. te Delft een moorddaad gepleegd op zijne huisvrouw, van wie hij sedert eenigen tijd gescheiden leefde. Daar het hem bekend was, dat zij op den avond van dien dag, te 8 uren, aan het bureau van politie moest komen, wachtte hij op de straat hare terugkomst af en trok toen *à bout portant*, een pistool op haar af. Gelukkig dat het schot niet afging en dat de booswicht, die onmiddellijk gegrepen werd door den hoofdagent Muis, die de vrouw vergezeld, geen tijd had om het tweede schot te lossen. Bij onderzoek van het wapen, een tweeloops pistool dat door v. B. dienzelven dag te 's Hage gekocht was, is gebleken dat het schoorsteentje van den linkerloop verstoep was, waardoor het schot niet kon afgaan. Beide looppen waren met drie kogels geladen. Misbruik van sterken drank is ook hier weder oorzaak van de gepleegde misdaad. De man, aan den drank verslaafd, mishandelde gedurig zijne vrouw, zoodat deze hem eindelijk had verlaten, waarover V. B. zich wilde wreken. De misdadiger is naar 's Hage overgebracht en ter beschikking van den officier van justitie gesteld.

— Te Reek, bij Grave, is eene geweljkke moord gepleegd.

Het volgende wordt ons daaromtrent uit Grave van 7 October gemeld:

Gisterenochtend werden twee kinderen van de landbouwer Laarackers, wonende te Reek, uitgezonden om de koeien te hoeden. Daar zij op het gewone uur, 11 uur voormiddag, niet te huis waren, hebben verscheiden personen den ganschen dag en nacht naar hen gezocht, doch te vergeefs. De koeien werden in een vreemde weide gevonden. Heden ochtend ontdekten men in een bosch te Velp het lijke van 't jongste kind met alle ken tekenen van een gewelddadigen dood. Het oudste kind is op dit oogenblik nog niet gevonden. De brigade der maréchaussée heeft zich van hier onmiddellijk naar de plaats der misdaad begeven, ten einde het andere kind op te sporen en zoo mogelijk den moordenaar te ontdekken.

De beide kinderen waren meisjes, 6 en 10 jaar oud. Wat aanleiding kan hebben gegeven tot deze vreeselijke misdaad, weet men niet.

Nader wordt ons gemeld, dat ook het oudste kind vermoord is gevonden, en dat de vermoede, lijke daders in handen zijn van de Justitie. (*N.R.C.*)

Koloniën.

BATAVIA, 28 Augustus.

Blijkens een in de *Javasche Courant* van gisteren voorkomend, door den commandant van het Leger ontvangen telegram van den kolonel der infanterie, tijdelijk belast met de function van militair tevens civiel bevelhebber te Atsjin van den 18den dezer, was de gezondheidstoestand aldaar gunstig, en hadden zich sedert den 16den te voren geene choleragevallen voorgedaan.

Naar het *Padangsch Handelsblad* van de den 22sten Augustus per *Salak* aldaar aangekomen passagiers verneemt, was de ziekte toestand te Atsjin niet ongunstiger. Er deden zich echter nog enkele gevallen van cholera voor. Onze troepen zouden voor het vertrek van de *Salak* naar Padang, twee dagen lang goed in actie zijn geweest met den vijand, wien een gevoelig verlies werd toegebracht, terwijl van onze

zijde het verlies ook al niet gering was. Een nieuw opgeworpen benteng werd den vijand ontnomen.

ZExc. de Gouverneur-Generaal is gisteren van Tjipanas, van waar hij een tochtje door de Preanger heeft gedaan, weder te Buitenzorg teruggekeerd. De verjaardag van Z. K. H. den Prins van Oranje zal hier op de gewone wijze gevierd worden. 's Ochtends zal door de hier in garnizoen liggende militairen en de schutterij eene parade op het Waterlooplein gehouden worden, terwijl des avonds door ZExc. een the dansant zal worden gegeven.

Eenige landhuurs in de residentie Soerakarta hebben zich, zooals reeds in een vorig mailverzicht door ons werd medegedeeld, tot den Gouverneur-Generaal gericht met een verzoekschrift, waarbij aangevraagd wordt op een onderzoek van Regeeringswege naar de redenen van ontevredenheid in die Residentie. Wij kunnen constateeren dat de verzoekers, die in afwachting van, en uit eerbied voor de beslissing der Regeering, het stilzweigen hebben bewaard, door de ontijde aanvallen van den *Javabode* tegen de landhuurs, in de overige *Bataviasche* bladen verdedigers hebben gevonden. Het schijnt, dat het moeilijk valt, Solosche toestanden te behandelen, zonder tevens te bespreken den persoon van den Resident Keuchnius, wiens bekende gezindheid jegens de Europeanen, welke niet tot den ambtenaarsstand behooren, de Nederlandsche en Indische kapitalisten, die met miljoenen in Vorstenlandsche zaken zijn gewikkeld, met bezorgdheid voor de toekomst vervult.

Heden morgen te 5 uur vertrok het stoomschip *Friesland* van hier naar Nederland. Met het stoomschip *Koning der Nederlanden*, dat Donderdag 26 Augustus vertrok, zijn o. a. naar Nederland geretourneerd Prof. Oudemans, de kapitein Rochell en de luitenant Hustinx. Deze twee officieren waren voor twee jaren bij het Indisch leger gedetacheerd. Onder de 52 mindere militairen waren er ook velen, wier tweejarige dienstdienst geëxpireerd was. Nederland zal in den eersten tijd met elk vertrekkend stoomschip een kleiner of grooter aantal in die termen vallende oudgedienden uit Indië zien aankomen.

Aan de langdurige droogte is gisteren avond voor Batavia een eind gekomen. In den avond ontlastten zich zware regenbuien boven de stad.

De Solosche correspondent der *Samarangsche Cour.* bespreekt weder in een zeer geraken brief de onveiligheid in dat gewest.

De schout van Weltevreden, G. N. A. Rochell, is door den Resident in zijne betrekking geschorst, ten gevolge eener mededeeling van den officier van Justitie, dat bij vonnis van den Raad, dd. 10 dezer, rechtsingang met bevel tot dagvaarding tegen hem is verleend. (*Alg. Dbl. v. N. I.*)

Besluiten en Benoemingen.

Mit ingang van 15 Oct. 1875 is benoemd tot officier bij het kantonger, te Briel, Mr. A. J. Dijkmeester, adv. te Vollenhove.

— Met ingang van 15 Oct. 1875 is benoemd tot plaatsverv. kantonger, te Haarlem, Mr. H. J. A. van Heumen, adv. en candid. not. aldaar.

— Pens. zijn verleend ten laste van den Staat, aan: J. W. Crijes, gewezen hoofdonderwijzer te Geleen, ten bedrage van f 334 's jaars; J. Zaenen, gew. hoofdonderw. te Brandwijk, ten bedrage van f 353 's jaars; J. Valkhoff, gew. hoofdonderw. te Rotterdam, ten bedrage van f 1134 's jaars; L. Lieuwes, volgens aangenomen familienaam L. A. Stienstra, gew. hoofdonderw. te Terkaple, gem. Utingeradeel, ten bedrage van f 226 's jaars; P. van Tiel, gew. hoofdonderw. te Westzaan, ten bedrage van f 667 's jaars; N. M. Schild, gew. hulptonderw. te 's-Gravenhage, ten bedrage van f 101 's jaars; B. H. Meijer, gew. hulptonderw. te Amsterdam, ten bedrage van f 405 's jaars.

— Aan Dr. H. van Cappelle, referend. bij het Dep. van Binnenl. Zaken, is verg. verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van ridder der orde van St. Anna 2de kl. hem door Z. M. den Keizer eller Russen geschonken.

Kerk en School.

Twaalf.

Ned. Herv. Kerk. Te Joure: G. Aalbers, te Buitentop; A. Bouma, te Beets; B. J. Broese, te Grootegast; P. D. Chantepie de la Saussaye, te Hemmen; W. A. van Griethuizen, te Odijk; J. v. d. Lijp, te Wijk bij Duurstede; W. van Marker, te Hummel; A. C. W. ter Meulen, te Purmer; B. van Schelven, te Oost- en West-Souburg; J. D. Sigal, te Rijnsburg; L. Troste, te Oosterhaule, en H. U. Thoden van Velzen, te Rijperkerk.

Twintig.

Ned. Herv. Kerk. Te Zunderdorp: G. J. van Lindonk, te Heenstede; Ph. Peter, te Valkenburg; C. R. de Meijer, te Mourik; en C. Peters, te Marken.

Tweelst.

Ned. Herv. Kerk. Te Goort N. Kamp, te St. d. Kanaal, en H. U. Thoden van Velzen, te Rijkkerk.

Drieëntwintig.

Ned. Herv. Kerk. Te Veenendaal, E. Janzen, te Vroomshoop.

Ned. Herv. Kerk. Naar Nichove, door L. M. de Boer, te Uithuistermoeden (O. G.)

Bedacht.

Ned. Herv. Kerk. Voor Sneek, door E. A. Lassender, te Oudebroek. — Voor Eemnes-Binnen, door J. Koster, te Huizen.

Chr. Ger. Kerk. Voor Zegwaard, door Ds. Vis-sink, te Suawoude.

Acte-Examens.

NOORD-BRAANT.

6 October. Landbouwkunde: aangegeven 5 cand., afgew. 2, toegel. 3.

OVERIJSSEL.

6 October. Hoofdonderwijzers: aangev. 3 cand., toegel. 3, de dames: W. G. Putman Cramer, A. M. C. de Haas en W. F. van Loenen.

7 October. Engelsche taal: aangegeven 6 cand., toegel. 6, de dames: A. C. van Delden, B. M. Engelmann, E. M. Helderman, K. A. J. A. M. Keating, H. S. M. Scholting, en G. W. C. Vermaaiel.

GRONINGEN.

5 en 7 October. Handwerken: aangegeven 12 cand., afgewez. 3, toegelaten 3. Hoofdonderwijzers: aangegeven 17 cand., afgewez. 13, toegelaten 4, de Hlt: R. Boonstra, van de Wilt; E. Frans, van Marom; D. W. Deedens en J. Neustiehl, van Groningen.

DREKTE.

8 October. Landbouwkunde: aangegeven 2 cand., afgew. 2. DEN HAAG, 8 Oct. Heden werden van de 18 candidaten voor de hulptonderwijzers-acte, door 12 een voldoende examen afgelegd en 6 afgewez. Toegelaten werden de heeren: H. van der Die van Dordrecht, A. Bongers van Oud-Beerland

C. H. Brouwers van Hazerswoude, J. C. van der Elst van Dordrecht, J. C. van der Heek van Zeehuizen, P. Keyzerwaard van Vierpolder, J. Koet van Leiden, J. Kruithof van Giessendam, J. van Ling van Weerden, A. van Mulwijk van Alblasserdam, G. Hoogerrecht van Leiden en D. H. Meijer van Noordwijk.

Familieberichten.

GETROUWD:

Amsterdam, 7 Oct. P. W. L. Nanninga en H. P. Michell. — Runklo, 7 Oct. J. W. Bemer en J. Enslin. — J. H. C. Heuven en J. Bemer. — Zuidhorne, 8 Oct. S. C. H. Bruynings en R. S. Clant Bindervoet.

BEVALLEN:

Amsterdam, 6 Oct. J. H. M. Mienikus-Van Geel, D. — P. J. van Eek-De Reeve, D. — Amsterdam, 7 Oct. M. C. Hingst-Müller, Z. — Den Haag, 7 Oct. D. A. van den Bent-Krayen-hoff v. d. Leur, D. — Haarlem, 7 Oct. M. E. Bolmeijer-Kluyt, Z. — Amsterdam, 8 Oct. C. Klot-Cohen, D. — M. A. Magnat-Seibels, D. (reeds overl.) — A. W. Goedkoop-Duys, Z.

OVERLEDEN:

Heerenveen, 4 Oct. B. H. Schepers, 27 j. — Amsterdam, 3 Oct. H. M. Bientfa-Croockewit, 50 j. — Harlingen 5 Oct. E. Loock, 31 j. — Zulte, 6 Oct. G. J. Wijers A.Gn., 61 j. — Den Haag, 6 Oct. C. A. L. Halverhout, 77 j. — Oost-woud, 7 Oct. J. Berkhout H.L., 82 j.

Laatste berichten.

Venezuela.

* Thans kan definitief en met volle zekerheid medegedeeld worden, dat de diplomatieke onderhandelingen tusschen Nederland en Venezuela door den gezant van laatstgenoemd rijk zijn afgebroken, nadat onze regeering geweigerd had den eisch van Venezuela in te willigen om schadevergoeding wegens beweerde inmenging van Nederlandsche onderdanen in onze West-Indische koloniën in de invindende aangelegenheden van Venezuela. Dientengevolge is de gezant, gelijk gemeld is, heden vertrokken. De zaak der havens is ook wel besproken, maar de juiste aanleiding is 't bovenstaande.

* Verplaatst zijn de volgende controleurs der belastingen en accijnsen: Boellaard, van Haarlem naar de 2de afdeling te Amsterdam; Nichot, van Delfshaven naar de 1ste afdeling te Rotterdam; Morcus, van Drag. en naar Hoorn; Van Delden, van Middelburg naar Delfshaven; Westenberg, van Assen naar Haarlem; Sytsma, van Omnen naar Dragien; Van Visvliet, van Vlissingen naar Middelburg; De B.ijn, van Sneek naar Assen; Schindjer, van Hansweert naar Vlissingen; Van Gaalen, van Groenlo naar Saek; Van Beusekom, van Sittard naar Hansweert.

Benoemd tot controleurs derzelfde middelen: te Groenlo, Drielsma, thans adjunct te Groningen, belast met de waarneming der controle te Delft; te Sittard, Van der Heijden, thans adjunct te Amsterdam; te Omnen, Rooseboom, thans adjunct te Schiedam.

Verplaatst zijn de volgende adjunct-controleurs: Balfour, van Roosendaal naar Amsterdam; Glinde-man, van Leiden naar Schiedam.

Benoemd tot adjunct-controleur: te Leiden, Camerlingh, thans surnumerair te Amsterdam; te Roode-naal, Bouman, thans surnumerair te Amsterdam. Aan van der Colff is ontslag verleend, met aanspraak op pensioen, als ontvanger te Nieuwer-Amstel.

Telegrammen.

Konstantinopel, 8 Oct. 2 uur des nam. Van 30 15 zijn de Turksche fondsen plotseling tot 31 20 gestegen, doch weder tot 30 38 gedaald. Loten 85 fr.

5 15 m. des nam. De hoogste koers, bij de opening, was 33 10; de laagste bij de sluiting 30 11. Loten 77 50.

— De Keizerlijke Bank heeft geprotesteerd tegen de maatregelen over de couponbetaling genomen, in afwachting van hetgeen de comite's te Parijs en Londen zullen besluiten.

De Turksche fondsen sluiten 32, na reeds 31 30 te zijn geweest. Men spreekt veel over de vaststelling van een compensatiekoers.

— 9 Oct. Blijkens officiële ophelderingen over de nieuwe financiële maatregelen, is de Poë bovenal beziel met den wensch om de belangen der houders van Turksche schuldbriefven te behartigen en heeft zij ernstige waarborgen gegeven, opdat de betaling der coupons op de aangegeven wijze voortaan geregeld geschiedde, zonder dat tot nadeelge periodieke leeningen de toevlucht moet genomen worden.

Belgrado, 8 Oct. Uit authentieke bron wordt gemeld, dat de vijf groote mogendheden, Servië geraden hebben de Porte niet te provoceren, op dat daar geen aanleiding vinde om Servië militair te bezetten. In dat geval toch zouden de mogendheden de Porte haren gang laten gaan. Ook de Engelsche gezant heeft deze verklaring onderstund.

— 9 Oct. Officieel. De Russische Regeering heeft ter kennis van Servië gebracht, dat een speciaal gezant van den Czaar de huwelijksplechtigheid van vorst Milan zal bijwonen. De huwelijksverbintenis is een paar dagen uitgesteld, tot de bedoelde gezant zal aangekomen zijn.

Augsburg, 8 Oct. Volgens eene officiële mededeeling der *Ztg. Aitung*, heeft de koning van Beieren, naar aanleiding van het gebeurde te Oggersheim, twee eigenhandige brieven gezonden aan den minister van eeredienst. In den eersten dier brieven geeft de Koning zijne bevestiging te kennen over de handelwijze van den bisschop van Spiers, die bij een zuiver Beiersch kerkelijk eest en in een tijd van spanning als de tegenwoordige, de prediking overliet aan den kansel

digende den 31sten Maart j.l. het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië aan patenten voor herbergen en bierhuizen werd ontvangen een som van 1,133,212 p.st., waarvan in Engeland alleen 938,747 p.st.

— Volgens eene mededeeling van het bureau Veritas zijn in de maand Augustus 74 schepen vergaard, waaronder 3 Hollandsche. In dezelfde maand werden 5 stoomschepen een proef der golven.

Binnenland.

AMSTERDAM, 9 October.

Z. M. de Koning is hedenochtend te half acht op het *Zoo* aangekomen.

Het laatste gedeelte van het RAPPORT omtrent de verkiezing van den heer Van Heemstra, te Haarlemmermeer, luidt als volgt:

Maar bij de verdere beschouwingen loopen de gevoelens van de leden der Commissie uiteen.

Een lid acht door de grove onregelmatigheid, die te Sloten heeft plaats gehad, vele kiezers in het uitbrengen hunner stemmen bemoeielijkt. Zij hebben daardoor de gelegenheid gemist om te stemmen te Sloten, die in het gemeentehuis, waar het hun 't gemaklijkst was en waar zij ook nu weer, gelijk voorheen, indien in alles volgens de wet was gehandeld, hun kiesrecht zouden hebben kunnen uitoefenen. Het getal der kiezers is wel niet juist bekend, maar is aanmerkelijk. De 40 kiezers in de gemeente Sloten, die niet stemden, kunnen door de bemoeielijking teruggehouden zijn. Dit getal is van invloed op de door den heer Van Heemstra verworven meerderheid, want, indien die 40 stemmen waren uitgebracht, zou de volstrekte meerderheid hooger zijn geweest dan het getal stemmen thans aan dien heer toegekend. Dus de verkiezing van 8 Juni was nietig en er behoort eene nieuwe te worden uitgesproken.

Het lid had daarenboven voor zijne conclusie nog eene tweede en zijns inziens gewichtiger beschouwing. Door het gebeurde lijden de stemmen, in het dorp Sloten uitgebracht, aan eene diepgaande onwetigheid. Zulke onwetigheid moet worden te keer gaan. Die stemmen hadden derhalve als volstrekt nietig buiten aanmerking moeten blijven. Ze kunnen op den heer Van Heemstra zijn uitgebracht, en zijn 55 in getal. Ook dat getal bij afreken van invloed geweest zijn op de verkiezing meerderheid. En dus is er nog een tweede reden om de verkiezing te vernietigen.

Wat lid, uitmakende de minderheid, stelt derhalve voor te beslissen, dat bij de stemmenname van den 9den Juni 1875 in het hoofdkiesdistrict Haarlemmermeer voor de verkiezing van een lid voor de Staten-Generaal geene volstrekte meerderheid van stemmen door Mr. F. J. J. baron Van Heemstra is verkregen en die heer, bij gevolg, niet als lid der Kamer kan worden toegelaten, en dat een afschrift van dit besluit, bij wijze van uitbreuk uit de netelen dezer vergadering, zal worden toegezonden aan Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken, ten einde in dezen verder te handelen als zal bevonden worden te behooren.

De twee andere leden der Commissie zijn van ander gevoelen. Door hen wordt de onwetigheid, die in de gemeente Sloten heeft plaats gehad, nog breder opgevat dan in het adres wordt gedaan. Volgens hen, kleefde die onwetigheid niet slechts aan de 55 stemmen, die in het dorp Sloten zijn uitgebracht, maar ook aan die, welke uitgebracht zijn te Sloten. Immers, was de stemming te Sloten, heuvel te plaats had in het gemeentehuis en ten overstaan van een stembureau, waarin de burgemeester zat, zowol getroffen door de gepleegde onwetigheid als die in het dorp Sloten. De juiste waarheid is, dat de gemeenteraad door het onbevoegd splitsen in twee afdelingen te veel bureaux heeft gemaakt en te veel stemopnemers heeft benoemd en aan deze allen te weinig bevoegdheid heeft gelaten. Het is eene dwaling het stemmen te Sloten als niet getroffen door de gepleegde onwetigheid te beschouwen, omdat aldaar de burgemeester in het stembureau zat of omdat het plaats had in het gemeentehuis. Immers de burgemeester maakt niet alleen het stembureau uit; niemant weet of, indien er slecht één stembureau voor de gemeente ware benoemd, daarin dezelfde stemopnemers zouden zijn benoemd als thans te Sloten zijn hebben gezeten; en van het geheele bureau was de werking zowol als van dat te Sloten onwetig beperkt tot slechts een gedeelte der gemeente. Hoofdbureau was het bureau te Sloten, die gemeente van de aanwezigheid van den burgemeester volgens art. 42 der kieswet, maar gezuiverd van onwetigheid werd het uit dien hoofde niet.

En evenmin werd het stemmen te Sloten van onwetigheid gezuiverd door de omstandigheid, dat het gedaan werd in het gemeentehuis. Want de gemeentehuizen zijn wel feitelijk meestal de plaatsen waar gestemd wordt, maar wettelijk zijn ze daarvoor niet aangewezen. Volgens art. 42 der kieswet bezorgt de voorzitter van den gemeenteraad eene geschikte zaal voor de inlevering der stembriefjes en wordt de plaats der inlevering volgens art. 37 der wet bekend gemaakt bij den oproepingsbrief. Dus een in de wet aangewezen gebouw voor de verkiezingen is er niet.

De meerderheid der Commissie stelt de onwetigheid die aan het bureau te Sloten zowol als aan het andere kleefde, en de onzekerheid volgens de wet, waar gestemd moet worden, in het licht, omdat wellicht in die punten de gronden gelegen zijn van het verschil van gevoelen dat zich tusschen het adres en de meerderheid der Commissie openbaart.

Immers bemoeielijkt in de uitoefening van hun kiesrecht zijn de kiezers reeds daarom niet, omdat er geen recht was te stemmen in het gemeentehuis te Sloten of bij het onregelmatige stembureau, waarin de burgemeester zat, en bij den oproepingsbrief het gebouw waar de kiezers moesten stemmen, overeenkomstig de wet was aangewezen. Derhalve kunnen op 8 Juni kiezers een gewenscht of zelfs stellig verwacht gemak gemist hebben, maar bemoeielijkt in- of tegen hun kiesrecht kunnen zij door de oproeping naar het weeshuis in het dorp Sloten niet zijn.

Dat er bemoeielijking in de uitoefening van het recht heeft plaats gehad, kan te minder worden aangenomen, omdat in het algemeen verdeling der gemeenten in afdelingen of onderkiesdistricten tot gemak der kiezers strekt, ook in de gemeente Sloten bij de verdeling geene bemoeielijking naar wel gemak voor de kiezers is beoogd, vermits het dezelfde verdeling is als de raad gemaakt heeft voor de gemeentelijke keuze; en eindelijk tegen die verdeling nooit voor 9 Juni 11, zelfs niet toen daarvan onwetig eene te ruime toepassing werd gemaakt, is opgekomen.

De meerderheid der Commissie zou het zelfs zeer bedenkelijk achten ernstige en beteekenende bemoeielijking in de uitoefening van het kiesrecht der Slotenaars aan te nemen, indien zij volgens de wet hadden moeten stemmen in het gemeentehuis of waar de burgemeester in het stembureau zat. Trouwens om bemoeielijking, als waarop het adres wijst, aan te nemen, moeten de in het adres aangewezen kiezers, behalve die van de Maljapokade, e. melkboer of warmoezier zijn, d. zelf de melk of de groenten naar Amsterdam brengen, s. tot tegen het uur, waarop de stemming begint, te Amsterdam blijven, en d. om te gaan stemmen hunne veer- of vaartuigen kunnen en willen verlaten. Men ziet het in de briefven van den burgemeester. Er is derhalve wat al te veel noodig om enige ernstige bemoeielijking aan te treffen.

Aan de Maljapokade, die bij het dorp Sloten

is ingedeeld, is men, volgens de briefven van den burgemeester, slechts 45 minuten van Sloterdijk verwijderd en het dubbele van Sloten, doch naar het eerste loopt slechts een voetweg en naar het tweede ook een rijweg, en de kiezers aldaar zijn slechts drie in getal, terwijl de heer Van Heemstra eene meerderheid van tien onberispelijke stemmen boven de volstrekte meerderheid verkregen heeft.

Dus zelfs in het zoo even gestelde onaannemelijke geval is er nog geene ernstige en beteekenende bemoeielijking van kiezers geweest. Het komt der meerderheid van de Commissie voor, dat eigenlijk er geene bemoeielijking in uitoefening van recht, maar slechts gemis van een gewenscht gemak voor den eene of anderen kiezer kan hebben plaats gehad.

Alzo is door de onregelmatigheid, die in de gemeente Sloten bedreven is, de vrijheid of zuiverheid der verkiezing niet gekwetst.

De beide stembureaux aldaar leverden zedelijk volmaakte waarborg op voor zorg in hun waarnemen der stemming en oprechtheid in huare vermeldingen daarvan, want al de leden waren aangewezen door den gemeenteraad uit zijn midden, en de bureaux, zowol als de raad, dwaalden omtrent de deugdelijkheid hunner inrichting ter goede trouw.

Het blijkt derhalve, volgens het gevoelen van de meerderheid der Commissie, omtrent, dat de heer Van Heemstra door de volstrekte meerderheid der kiezers, die allen ongekrenkt waren in hun recht, gekozen is.

Overigens is de Commissie na inzage der overgelegde stukken eenparig van oordeel, dat de heer F. J. J. baron van Heemstra is Nederlander, dat hij bewezen heeft den vereischten onderdom te hebben bereikt, dat hij geene betrekkingen vervult die met het lidmaatschap der Kamer onverenigbaar zijn, en dat hij de voorgeschreven eeden heeft afgelegd.

De meerderheid der Commissie heeft derhalve de eer voor te stellen, den heer Van Heemstra meergeroemd als lid der Kamer toe te laten.

6 October 1875.

* Men telegrafeert ons uit Den Haag:

»Naar wij verder vernemen, zou Venezuela weigerachtig blijven om gevolg te geven aan den eisch, onzerzijds gedaan, tot openstelling der havens voor den handel van Curaçao, alvorens over andere onderwerpen te onderhandelen.

»Nadat de secretaris van legatie heden ochtend nog een tweetal dépêches aan den Minister van Buitenlandsche Zaken had overgebracht, zijn de gezant en de secretaris per Hollandsche spoor te 11 uren naar Brussel vertrokken.

Eenige dagen geleden bevatte de Tijd eene mededeeling van dezen inhoud:

»Gisteren kwam ons ter oore, dat onze geachte landgenoot, de Zeer-erw. heer J. W. Brouwers, pastoor te Bovenkerk, die zich verleden week naar Duitschland heeft begeven, te Keulen, wegens zijn geestelijk gewaad, aan beleediging heeft blootgesteld. Het is waarschijnlijk op dit voorval, dat het volgende bericht uit Keulen betrekking heeft, voorkomende in een der laatste nummers van het Mainzer-Journal.

»Welke vruchten de Cultuurkamp voortbrengt, bewijst het volgende voorval: Een hooggeacht geestelijke uit Holland maakte verleden Zondagavond te Keulen zich het oponthoud tusschen de gaande en komende treinen ten nutte, om den Dom van buiten te bezichtigen. Plotseling drongen twee gemeene kerels op hem aan en begonnen hem, onder beleedigende uitdrukkingen opzichtsens zijn geestelijk karakter, te slaan. Ten eerste in het nauw gebracht, retireerde de geestelijke in de richting van een huis, waarheen de beide kerels, steeds slagen uitdeelende, hem volgden. Eindelijk gelukte het den vreemdeling de deur te bereiken; het was een koffiehuis, en bij de daar aanwezige gasten bevonden zich ook officieren. Twee dezer trokken zich op de loffelijkste wijze den erg mishandelde aan, ten einde hem ten minste den terugweg naar het station vrij te maken. Innidels maakten de ruwe gezellen voor het huis zulk een alarm, dat er een patrouille ontboden werd. De geestelijke kwam veilig op het station aan; de onbeschofte aanvallers moesten echter ontsnapt zijn.

In verband met het bovenstaande, deelt de Tijd thans mede, dat de Rotterdamse Zouaven-broederschap bij de Tweede Kamer voldoening heeft aangevraagd voor den smaad, die haar eerlijk, den Zeer-erw. heer Brouwers, pastoor te Bovenkerk, te Keulen is aangedaan.

Den tekst van het verzoekschrift zal de Tijd heden avond geven.

* Den Haag, 8 Oct. Z. Exc. de Commissaris des Konings in deze provincie heeft voor een achttal dagen de residentie verlaten.

— De heer Mr. D. S. van Emden heeft in de zitting van den Hoogen Raad van heden den eed als advocaat afgelegd.

— Met leedwezen verneemt men dat de heer Mr. A. M. van Stipriaan Lütius, advocaat te dezer stede, door eene ernstige ongesteldheid is aangetast.

— De examens ter verkrijging der acte van bekwaamheid in de letterkundige en eenige andere vakken van het middelbaar onderwijs, zullen in de volgende week in het Gebouw der Leesinrichting alhier aangevangen.

* Leiden, 8 Oct. Bij de behandeling der gemeentebegroting voor 1876 in de sectien van den gemeenteraad, is de opmerking gemaakt dat de kosten van het openbaar onderwijs over 't algemeen zeer hoog waren opgevoerd, hetgeen tengevolge had, dat de ouders, wier kinderen van dat onderwijs geen gebruik maken, door de kosten in hooge mate worden gedrukt. 't Was wenschelijk dat de uitgaven voor het onderwijs zowool mogelijk door de opbrengst der schoolgelden konden worden gedekt. Een aantal leerlingen, elders woonachtig, maken van het openbaar onderwijs gebruik; hunne ouders nu dragen niet bij in de lasten en de kinderen genieten nochtans het onderwijs dat door Leiden is ingezetenen bekostigd wordt. In de eerste plaats voor die leerlingen behoorde het schoolgeld belangrijk te worden verhoogd.

* Harlingen, 7 Oct. Mr. heeft zich alhier een tweede stoombootdienst tot vervoer

van goederen, vee en passagiers naar Londen gevestigd. Deze onderneming gaat uit van de Nederlandsche Stoombootmaatschappij van Rotterdam. Voorloopig komt alleen de fraaie boot de *Maasroom* in de vaart, die wekelijks varen zal. Onze Friese en Groningsche landbouwers hebben dit bericht met genoegen vernomen omdat zij nu niet beperkt zijn tot de ruimte, die eene boot aanbiedt.

GRONDIG NIEUW.

Men zegt dat hier ter stede pogingen worden in 't werk gesteld tot oprichting van een hond ter bestrijding van de beweging tot afschaffing der plaatsvervangende bij het leger; dus een anti-anti-dienstvervangingsbond.

— Een onafzienbare menschenmassa, zowol zich in onze goede stad bij dergelijke gelegenheden gewoonlijk verzameld, was heden ochtend reeds vroegtijdig bijeengeschraagd in den omtrek der Pieter Jacobstraat, en elders, om getuige te zijn van de begrafenis der zes drenkelingen. De lijken waren geplaatst in vijf koetsen en een rouwstede, de laatste voor het verdronken kind. Daartusschen gingen de rijkhuizen met de familieleden en betrekkingen. Het was een allertreurigst, hartbrekend schouwspel, dat op de menigte meereendeels een diepen indruk maakte. Geëscorteerd door een groot aantal politie agenten trok de sombere stoet langzaam voort naar de Westerbegraafplaats, alwaar de lijken werden ter aarde besteld. Alles is in goede orde afgeleopen.

— Aan de fabriek *Ilherna*, te Muntendam, zijn, tengevolge van het s. r. i. u. g. van een der centrifuges, twee werklieden ernstig gewond. De een heeft een gebroken arm en zware kneuzing aan de borst bekomen, terwijl de ander in zeer bedenkelijke toestand verkeert.

— Woensdagavond, bij gelegenheid van de kermissen te Velp bij Grave, heeft aldaar een hevige vechtpartij plaats gehad tusschen drie boeren, met 't treurige gevolg, dat twee hunner ernstig zijn gewond. De dader is voortvluchtig. Misbruik van sterken drank was ook hier weder de aanleidende oorzaak.

— LL. Maandagavond werd een molenaarsknecht uit Wemeldinge op zijn terugtocht van Vlakte, waar hij meel had gebracht, aangevallen door vier personen, die hem uit de kar trokken en het geld dat hij bezat afvroegen. Op zijne weigering hebben de aanvallers hem verscheidene slagen toegebracht, zoodat hij aan rug en been gekwetst werd; vervolgens hebben zijne zakken gevisiteerd en hem zijn portemonnaie ontnomen, die slechts 90 cent inhield; gelukkig had hij het geld van zijn meester op de kar gelegd. De aanranders waren hem onbekend.

— Zondag j.l. heeft men in de woning van een landbouwer onder Schore, uit een gesloten kist, eene som van 11 m f 70 c onvreemd. De justitie doet onderzoek.

— J. L. Dinsdagavond heeft zekere J. v. B. te Delft een moorddaad gepleegd op zijne huisvrouw, van wie hij sedert eenigen tijd gescheiden leefde. Daar het hem bekend was, dat zij op den avond van dien dag, te 8 uren, aan het bureau van politie moest komen, wachtte hij op de straat hare terugkomst af en trok toen *à bout portant*, een pistool op haar af. Gelukkig dat het schot niet afging en dat de booswicht, die onmiddellijk gegrepen werd door den hoofdagent Muis, die de vrouw vergezeld, geen tijd had om het tweede schot te lossen. Bij onderzoek van het wapen, een tweeloops pistool dat door v. B. dienselfden dag te 's Hage gekocht was, is gebleken dat het schoorsteentje van den linkerloop verstopt was, waardoor het schot niet kon afgaan. Beide looppen waren met drie kogels geladen. Misbruik van sterken drank is ook hier weder oorzaak van de gepleegde misdad. De man, aan den drank verslaafd, mishandelde gedurig zijne vrouw, zoodat deze hem eindelijk had verlaten, waarover v. B. zich wilde wreken. De misdadiger is naar 's Hage overgebracht en ter beschikking van den officier van justitie gesteld.

— Te Reek, bij Grave, is eene geweljklijke moord gepleegd.

Het volgende wordt ons daaromtrent uit Grave van 7 October gemeld:

Gisterenochtend werden twee kinderen van de landbouwer Laarckers, wonende te Reek, uitgezonden om de koeien te hoeden. Daar zij op het gewone uur, 11 uur voormiddag, niet te huis waren, hebben verscheiden personen den ganschen dag en nacht naar hen gezocht, doch te vergeefs. De koeien werden in een vreemde weide gevonden. Heden ochtend ontdekte men in een bosch te Velp het lijke van 't jongste kind met alle ken-teekenen van een gewelddadigen dood. Het oudste kind is op dit oogenblik nog niet gevonden. De brigade der maréchaussée heeft zich van hier onmiddellijk naar de plaats der misdad begeven, ten einde het andere kind op te sporen en zoo mogelijk den moordenaar te ontdekken.

De beide kinderen waren meisjes, 6 en 10 jaar oud. Wat aanleiding kan hebben gegeven tot deze vreeselijke misdad, weet men niet.

Nader wordt ons gemeld, dat ook het oudste kind vermoord is gevonden, en dat de vermoede, lijke daders in handen zijn van de Justitie. (N.R.Cr.)

Kolonien.

BATAVIA, 28 Augustus.

Blijks een in de Javase Courant van gisteren voorkomend, door den commandant van het Leger ontvangen telegram van den kolonel der infanterie, tijdelijk belast met de functien van militair tevens civiel bevelhebber te Atsijn van den 18den dezer, was de gezondheidstoestand aldaar gunstig, en hadden zich sedert den 16den te voren geene cholera-gevallen voorgedaan.

Naar het Padangsch Handelsblad van de den 22sten Augustus per *Salak* aldaar aangekomen passagiers verneemt, was de ziekte-toestand te Atsijn niet ongunstiger. Er deden zich echter nog enkele gevallen van cholera voor. Onze troepen zouden voor het vertrek van de *Salak* naar Padang, twee dagen lang goed in actie zijn geweest met den vijand, wien een gevoelig verlies werd toegebracht, terwijl van onze

zijde het verlies ook al niet gering was. Een nieuw opgeworpen benteng werd den vijand ontnomen.

ZExc. de Gouverneur-Generaal is gisteren van Tijpanas, van waar hij een tochtje door de Preanger heeft gedaan, weder te Buitenzorg teruggekeerd. De verjaardag van Z. K. H. den Prins van Oranje zal hier op de gewone wijze gevierd worden. 's Ochtends zal door de hier in garnizoen liggende militairen en de schutterij eene parade op het Waterlooplein gehouden worden, terwijl des avonds door ZExc. een thé dansant zal worden gegeven.

Eenige landhuurs in de residentie Soerakarta hebben zich, zowol reeds in een vorig maloverzicht door ons werd medegedeeld, tot den Gouverneur-Generaal gericht met een verzoekschrift, waarbij aangedrongen wordt op een onderzoek van Regeeringswege naar de redenen van ontevredenheid in die Residentie. Wij kunnen constateeren dat de verzoekers, die in afwachting van, en uit eerbied voor de beslissing der Regeering, het stilzwijgen hebben bewaard, door de ontijdige aanvallen van den Javabode tegen de landhuurs, in de overige Bataviasche bladen verdedigers hebben gevonden. Het schijnt, dat het moeielijk valt, Solosche toestanden te behandelen, zonder tevens te bespreken den persoon van den Resident Keuchenius, wiens bekende gezindheid jegens de Europeanen, welke niet tot den ambtenaarsstand behooren, de Nederlandsche en Indische kapitalisten, die met miljoenen in Vorstenlandsche zaken zijn gewikkeld, met bezorgdheid voor de toekomst vervult.

Heden morgen te 5 uur vertrok het stoomschip *Friesland* van hier naar Nederland. Met het stoomschip *Koning der Nederlanden*, dat Donderdag 26 Augustus vertrok, zijn o. a. naar Nederland geretourneerd Prof. Oudemans, de kapitein Rochell en de luitenant Hustinx. Deze twee officieren waren voor twee jaren bij het Indisch leger gedetacheerd. Onder de 52 mindere militairen waren er ook velen, wier tweejarige dienstdij geëxpireerd was. Nederland zal in den eersten tijd met elk vertrekkend stoomschip een kleiner of grooter aantal in die termen vallende oudgedienden uit Indië zien aankomen.

Aan de langdurige droogte is gisteren avond voor Batavia een eind gekomen. In den avond ontlastten zich zware regenbuien boven de stad.

De Solosche correspondent der Samarangsche Cour. bespreekt weder in een zeer gerekten brief de onveiligheid in dat gewest.

De schout van Weltevreden, G. N. A. Rochell, is door den Resident in zijne betrekking geschorst, ten gevolge eener mededeeling van den officier van Justitie, dat bij vonnis van den Raad, dd. 10 dezer, rechtsingang met bevel tot dagvaarding tegen hem is verleend. (Alg. Del. v. N. I.)

Besluiten en Benoemingen.

Met ingang van 15 Oct. 1875 is benoemd tot officier bij het kantonger. te Brielle Mr. A. J. Dijkmeester, adv. te Vollenhove.

Met ingang van 15 Oct. 1875 is benoemd tot plaatsverv. kantonger. te Haarlem Mr. H. J. A. van Heumen, adv. en candid.-not. aldaar.

Pens. zijn verleden ten laste van den Staat, aan: J. W. Crijns, gewezen hoofdonderwijzer te Gieken, ten bedrage van f 334 's jaars; J. Zaanen, gew. hoofdonderw. te Brandwijk, ten bedrage van f 353 's jaars; J. Valkhoff, gew. hoofdonderw. te Rotterdam, ten bedrage van f 1134 's jaars; L. Lieuwes, volgens aangenomen familienaam L. A. Stienstra, gew. hoofdonderw. te Terkapie, gem. Utingeradeel, ten bedrage van f 226 's jaars; P. van Tiel, gew. hoofdonderw. te Westzaan, ten bedrage van f 667 's jaars; N. M. Schild, gew. hulponderw. te 's-Gravenhage, ten bedrage van f 101 's jaars; B. H. Meijer, gew. hulponderw. te Amsterdam, ten bedrage van f 403 's jaars.

Aan Dr. H. van Cappelle, referend. bij het Dep. van Binnenl. Zaken, is verg. verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van ridder der orde van St. Anna 2de kl., hem door Z. M. den Keizer eller Russen geschoonken.

Kerk en School.

Twaalf.

Ned. Herv. Kerk. Te Joure: G. Aalbers, te Buitpost; A. Bouma, te Beets; B. J. Broese, te Grootegast; P. D. Chantepie de la Saussaye, te Hemmen; W. A. van Griethuizen, te Odijk; J. v. d. Lp., te Wijk bij Duurstede; W. van Marker, te Hummel; A. C. W. ter Meulen, te Purner; B. van Schelven, te Oost- en West-Souburg; J. D. Sigal, te Rijnsburg; L. Troste, te Oosterhaule, en H. U. Thoden van Velzen, te Rijperkerk.

Vieralf.

Ned. Herv. Kerk. Te Zuiderdorp: G. J. van Lindonk, te Heemstede; Ph. Peter, te Valkenburg; C. R. de Meijer, te Mourik, en C. Peters, te Marken.

Twaalf.

Ned. Herv. Kerk. Te Goort N. Kamp, te St. d-Kanaal, en H. U. Thoden van Velzen, te Raerkerk.

Beroepen.

Ned. Herv. Kerk. Te Veenendaal, E. Janzen, te Vroomshoop.

377 Aangenomen.

Ned. Herv. Kerk. Naar Niebove, door L. M. de Boer, te Uithuistermeeden (O. G.)

Bedankt.

Ned. Herv. Kerk. Voor Sneek, door F. A. Lasoudier, te Oudebroek. — Voor Eemnes-Binnen, door J. Koster, te Huizen.

Chr. Ger. Kerk. Voor Zegwaard, door Ds. Visink, te Suawoude.

Acte-Examens.

NOORD-BRAKANT.

6 October. Landbouwkunde: aangegeven 5 cand., afgew. 2, toegel. 3.

OVERIJSSEL.

6 October. Hoofdonderwijzers: aangegeven 3 cand., toegel. 3, de dames: W. G. Putman Cramer, A. M. C. de Haas en W. F. van Loenen.

7 October. Engelsche taal: aangegeven 6 cand., toegelaten 6, de dames: A. C. van Delden, B. M. Engelmann, E. M. Jelderman, K. A. J. A. M. Keating, H. S. M. Scholting, en G. W. C. Vermaant.

GRONINGEN.

5 en 7 October. Handwerken: aangegeven 12 cand., afgewezem 3, toegelaten 3. Hoofdonderwijzer: aangegeven 17 cand., afgewezem 13, toegelaten 4, die H. R. Boonstra, van de Wilp; E. Frans, van Marom; D. W. Doedens en J. Neumstiel, van Groningen.

DRENTÉ.

8 October. Landbouwkunde: aangegeven 2 cand., afgew. 2.

DEN HAAG, 8 Oct. Heden werden van de 18 candidaten voor de hulponderwijzers-acte, door 12 een voldoende examen afgelegd en 6 afgewezem. Toegelaten werden de heeren: H. van der Bie van Dordrecht, A. Bongers van Oud-Beerland d

C. H. Brouwers van Hazerswoude, J. C. van der Elst van Dordrecht, J. C. van der Heek van Zevenhuizen, P. Keyzerwaard van Vierpolder, J. Koet van Leiden, J. Kruithof van Giesendam, J. van Ling van Woerden, A. van Mulwijk van Alblasdam, G. Hoogerrecht van Leiden en D. H. Meijer van Noordwijk.

Familieberichten.

GETROUWD:

Amsterdam, 7 Oct. P. W. L. Nanninga en H. P. Michell. — Ruarlo, 7 Oct. J. W. Berner en J. Ensink. — J. H. C. Heuven en J. Berner. — Zuidhorn, 8 Oct. S. C. H. Bruynings en R. S. Clant Bindervoet.

BEVALLEN:

Amsterdam, 6 Oct. J. H. M. Mienikus-Van Geel, D. — P. J. van Eck-De Koeve, D. — Amsterdam, 7 Oct. M. C. Hingst-Müller, Z. — Den Haag, 7 Oct. D. A. van den Bent-Krayenhoff v. d. Leur, D. — Haarlem, 7 Oct. M. E. Helmeijer-Kluyt, Z. — Amsterdam, 8 Oct. C. Klot-Cohen, D. — M. A. Magnat-Seibels, D. (reeds overl.) — A. W. Goedkoop-Duys, Z.

OVERLEDEN:

Heerenveen, 4 Oct. B. H. Schepers, 27 j. — Amsterdam, 3 Oct. H. M. Bientfa-Croockewit, 50 j. — Harlingen 5 Oct. E. Loacq, 31 j. — Zutphen, 6 Oct. G. J. Wijers A.Gzn., 61 j. — Den Haag, 6 Oct. C. A. L. Halverhout, 77 j. — Oostwoud, 7 Oct. J. Berkhout HZ., 82 j.

Laatste berichten.

Venezuela.

* Thans kan definitief met volle zekerheid medegedeeld worden, dat de diplomatieke onderhandelingen tusschen Nederland en Venezuela door den gezant van laatstgenoemd rijk zijn afgebroken, nadat onze regeering geweigerd had den eisch van Venezuela in te willigen om schadevergoeding wegens beeerde inmenging van Nederlandsche onderdanen in onze West-Indische koloniën in de inwendige aangelegenheden van Venezuela. Dientengevolge is de gezant, gelijk gemeld is, heden vertrokken. De zaak der havens is ook wel besproken, maar de juiste aanleiding is 't bovenstaande.

* Verplaatst zijn de volgende controleurs der belastingen en acties: Boellaard, van Haarlem naar de 2de afdeling te Amsterdam; Nichot, van Delfshaven naar de 1ste afdeling te Rotterdam; Morcus, van Dragen naar Hoorn; Van Delden, van Middelburg naar Delfshaven; Westenberg, van Assen naar Haarlem; Sytsma, van Omme naar Dragen; Van Visvliet, van Vlissingen naar Middelburg; De B.ijn, van Sneek naar Assen; Schindler, van Hansweert naar Vlissingen; Van Gaen, van Groenlo naar Saek; Van Beusekom, van Sittard naar Hansweert.

Benoomd tot controleurs derzelfde middelen: te Groenlo, Drielsma, thans adjunct te Groningen, belast met de waarneming der controle te Delft; te Sittard, Van der Heijden, thans adjunct te Amsterdam; te Omme, Rooseboom, thans adjunct te Schiedam.

Verplaatst zijn de volgende adjunct-controleurs: Balfour, van Roosendaal naar Amsterdam; Glinckerman, van Leiden naar Schiedam.

Benoomd tot adjunct-controleur: te Leiden, Camerlingh, thans surnumerair te Amsterdam; te Roodeaand, Bouman, thans surnumerair te Amsterdam. Aan Van der Colff is ontslag verleend, met aanspraak op pensioen, als ontvanger te Nieuwer-Amstel.

Telegrammen.

Konstantinopel, 8 Oct. 2 uur des nam. Van 30.15 zijn de Turksche fondsen plotseling tot 31.20 gestegen, doch weder tot 30.38 gedaald. Loten 85 fr.

5.15 m. des nam. De hoogste koers, bij de opening, van 33.10; de laagste bij de sluiting 30.11. Loten 77.50.

— De Keizerlijke Bank heeft geprotesteerd tegen de maatregelen over de couponbetaling genomen, in afwachting van hetgeen de comités te Parijs en Londen zullen besluiten.

De Turksche fondsen sluiten 32, na reeds 31.30 te zijn geweest. Men spreekt veel over de vaststelling van een compensatiekoers.

— 9 Oct. Blijks officiële ophelderingen over de nieuwe financiële maatregelen, is de Porte bovenal bezield met den wensch om de belangen der houders van Turksche schuldbriefven te behartigen en heeft zij ernstige waarborgen gegeven, opdat de betaling der coupons op de aangegeven wijze voortaan geregeld geschiedde, zonder dat tot nadeelge periodieke leeningen de toevlucht moet genomen worden.

Belgrado, 8 Oct. Uit authentieke bron wordt gemeld, dat de vijf groote mogendheden, Servië geraden hebben de Porte niet te provoceren, opdat daar geene aanleiding vinde om Servië militair te bezetten. In dat geval toch zouden de mogendheden de Porte haren gang laten gaan. Ook de Engelsche gezant heeft deze verklaring ondersteund.

— 9 Oct. Officieel. De Russische Regeering heeft ter kennis van Servië gebracht, dat een speciaal gezant van den Czaar de huwelijksplechtigheid van vorst Milan zal bijwonen. De huwelijksverdring is een paar dagen uitgesteld, tot de bedoelde gezant zal aangekomen zijn.

Augsburg, 8 Oct. Volgens eene officiële mededeeling der *Zig. Zeitung*, heeft de koning van Beieren, naar aanleiding van het gebeurde te Oggersheim, twee eigenhandige brieven gezonden aan den minister van eeredienst. In den eersten dier brieven geeft de Koning zijne bevestiging te kennen over de handelwijze van den bisschop van Spiers, die bij een zuiver Beiersch kerkelijk eest en in een tijd

straat. (7555)

De Makelaar J. G. HAMEL, zal op **Maandag 18 October 1875**, des avonds te Zes uren, in het Lokaal de *Brakke Grond*, ten overstaan van den Notaris D. VAN DIJK in veiling brengen, No. 1. Het hechte, sterke en weldoortimmerde **WINKELHUIS**, waarin affaire in Aardappelen met afzonderlijk verhuurd wordende Bovenwoning en Erve, in de Nieuwe Leliesstraat, op den hoek van en bij de derde dwarsstraat No. 143. No. 2. Het hechte, sterke en weldoortimmerde **HUIS**, waarin affaire in Verwaren, met afzonderlijk verhuurd wordende Lovenwoningen, Open Plaats en Erve, staande en gelegen in de Nieuwe Leliesstraat, naast voorgaand perceel, No. 145. No. 3. Het hechte, sterke en weldoortimmerde **HUIS**, met afzonderlijk verhuurd de Bovenwoningen. Open Plaats en Erve, staande en gelegen in de Nieuwe Leliesstraat, naast voorgaand Perceel, No. 147. De perceelen zullen eerst ieder afzonderlijk bij opbod en afslag worden geveild, voorts No. 2 en 3 te zamen en vervolgens No. 1, 2 en 3 gecombineerd in afslag worden gebracht. Breder bij biljetten omschreven. Te bezichtigen des Dinsdags en Donderdags van 1 tot 3 uren. De bewijzen van eigendom en de Veilconditiën zullen vier dagen vóór, alsmede op den verkoopdag des voormiddags ter lezing liggen, ten Kantore van den Notaris D. VAN DIJK, Keizersgracht over de Westermarkt. (7538)

Maandag 11 October 1875.
Avond-Tentoonstelling,
opgeleust door
HARMONIE-CONCERT
(in de Zaal),
met verlichting van den Tuin en de Grot.
Aan 1000 der bezoekers zal bij loting een Lot van de Verloting worden uitgereikt.
Entree 99 Ct. Aanvang 7 1/2 uur.
De sluiting der Tentoonstelling is bepaald op 16 Oct. e.k. (7571)

**St. Paul & Pacific-
SPOORWEG.**

Door de COMMISSIËN, volgens besluit der Vergadering op 4 dezer uit de aanwezige grootste houders van Obligatiën 2de Sectie en van Obligatiën 1869ers op grond van de presentielijst aangewezen en bijeengekomen, ten einde onderling en met het Comité in overleg te treden over eene voor allen aanneemlijke regeling van de wederzijdsche belangen der genoemde beide Leeningen, is besloten, aan de verdaagde Vergadering voor te stellen, het aanhangig regelingplan aldus te wijzigën; dat de Houders van Doll. 1000, 2de Sectie Obligatiën zullen ontvangen:
In Mainline 2de Hypotheek Spoorweg-Obligatiën Doll. 150.
(in plaats van Doll. 250 als oorspronkelijk voorgesteld),
en in eerste preferente Aandeelen Doll. 350.
(in plaats van Doll. 250 als oorspronkelijk voorgesteld),
en dat de Houders van Doll. 1000, 1869er Obligatiën zullen ontvangen:
In Mainline 2de Hypotheek-Spoorweg Obligatiën Doll. 300.
(in plaats van Doll. 250 als oorspronkelijk voorgesteld),
en in eerste preferente Aandeelen Doll. 300.
(in plaats van Doll. 250 als oorspronkelijk voorgesteld).
Met uitzondering van ééne stem, hebben alle de Leden der beide Commissiën, zoowel als het Comité, gemeend de aldus gewijzigde ontwerp-overeenkomst ter aanneming te moeten aanbevelen.
De ontwerp-overeenkomst zal mitsdien, aldus gewijzigd, worden onderworpen aan de stemming der op 11 dezer bepaalde Vergadering, tot welker bijwoning de Houders van Certificaten voor de genoemde soorten van Obligatiën op nieuw en met aandrang worden uitgenoodigd.
AMSTERDAM, 8 October 1875.
Voor het Comité,
(7566) L. H. WEETJEN, President.

PRIVAATKUILEN
worden door ons op de spoedigste, zindelijkste en goedkoopste manier **GERUIMD.**
KOK & Co.
Nachtwerkerskantoor: Brouwersgracht bij de Keizersgracht, SS 69. (7564)

**Overijselsche
Stoom-Cichoreifabriek.**
De gezuiverde **CICHOREI** van B. H. EGBERTS & Co. te Dalfsen, overtreft alle andere soorten in geur en smaak en is daarom de eenige bekreunde te Londen in 1862, te Amstern in 1868, en te Weenen in 1873. (7529)
Verbruikers worden verzocht op den naam te letten, daar etiketten en vorm der pakjes met kleine veranderingen worden nagemaakt.

Duitsche Koffie
in **PAKJES** van circa 4 ONS.
90 Cent per pakje.
Verkrijgbaar bij
J. H. M. STEPHAN,
19 Nieuwe Markt. 19
ROTTERDAM.
K. VAN DER MEULEN, Lange Leid-
schiedswaarsstraat, CC 315, Amsterdam.
Winkeliers genieten rabat. (7530)

ONGEMEENE
Nieuwe Regen- en Wintermantels,
Jongens School- en gekleede **PAK-
JES**, bekende billijke prijzen, groote
keuze. (7570)
J. C. Nooteboom Delgorgé.
Heerengracht tusschen de Oude Spiegel-
straat en Romeinsarmsteeg, No. 503.

DAMES!
Wij hebben de eer UEd. te berichten
dat ons Magazijn boven voor
PELTERIEN
weder geopend is; wij hebben een keurig
Assortiment ontvange. Solide bewerkt
en billijke prijzen.
NB. Veranderen en van Motzuiveren
geschiedt in den kortst mogelijken tijd.
Wed. Oldewelt-Metman.
(7569) Vijzelstraat, No. 31.

WILLEM VERMEULEN,
157. Nieuwendijk, 157.
OPNIEUW ONTVANGEN:
Dam-, Schaak- en Triaktraborden, Hom-
bredoozen, Dominospellen, Tooneelkijzers,
Sigarenkistjes en Standaards, Rooktafels etc.
Billijke prijzen!
DE BESTE
van alle in den handel bekende soorten
COCOSZEEP,
zeer aan te bevelen voor huishoudelijk ge-
bruik, is verkrijgbaar in pakken van 12 stuks,
à f 1.25 per pak,
bij **WILLEM VERMEULEN.**
(7533) Nieuwendijk, 157.

J. L. FRANKEN,
voorheen B. R. CITROEN.
**GOUDEN EN ZILVEREN
WERKEN.**
HOROLOGIËN met Garantie
EN
GEZETTE JUWELEN. (7541)
Nieuwendijk, H 159. Amsterdam
Ruilen en Inkoop tot den hoogsten Prijs.
Maakt en Repareert tot den minsten prijs.

**Serafine-Orgels,
Piano's.**
LAAGSTE PRIJZEN.
Herman Knipscheer & Co.
Nieuwezijds Voorburgwal bij
de Kolksteeg, L 36. (7563)

**Magazijn van Piano's en Orgels
TE HAARLEM.**
J. F. WIEGANT,
Groote Houtstraat, No. 566,
heeft heden uit **PARIS** ontvangen **Nieuwe PIANO'S** van **BERNHARDT AINÉ**
FILS, **OBLIQUE à CYLINDRE** f 440; **DE ROHDEN**, geschikt voor de Indiën f 410;
van **MERTENS**, **PRUVOST** à f 340; **BORD** f 325, enz. **Nieuwe SERAFIN ORGELS**
met 5 Registers à f 125, met 7 Reg. f 137. **Piano modellen** met 7 Reg., zeer
elegant f 170, met 10 Reg. f 180 enz. Een bewijs van echtheid wordt bij elk
Instrument afgegeven, terwijl vier jaren wordt ingestaan voor de soliditeit. (7553)

Magazijn van Piano's en Orgels
VAN
Wed. H. KNIPSCHER, Warmoesstraat J 155.
Voorhanden een groote Collectie **PIANO'S** uit de Fabrieken van **PLEYEL**,
BERNHARDT AINÉ FILS, **BAUVAIS** enz., van af f 330, Serafine Orgels van af f 85
en hooger; ook in **HUUR** te verkrijgen.
Brieven franco met duidelijk adres: **Wed. H. KNIPSCHER, War-
moesstraat, J 155.** (7537)

MARTELAARSGRACHT 7.
Voor HH. Kunstschilders:
SPECIALITEIT van alle **SCHILDERMATERIALEN**, als: Schilderkisten,
Ezels, Linnen, Papier, Penseelen, Panceelen, Schetsboeken, enz., enz.
Voor HH. Bouwkundigen:
Een GROOTE SORTERING Passerdoozen, ook voor eerstbeginnenden, Teeken-
borden en Haken, Pistoleis, Driehoeken, Papier sans fin, wit en getint, Calqueerpapier
en Linnen, Papier toile, Quadrille Papier, Ackerman Verf, enz. enz. Verder alle
TEEKENBEHOEFEN voor de Schooljeugd, Lijsten voor Teekeningen, Platen, enz.
Visite- en Kabinetlijstjes.
Groote sortering van de nieuwste Kinderwerkjes en Teekenstudien, Kantoor-,
School- en Schrijfbehoeften.
J. B. REIJNDORP,
MARTELAARSGRACHT.
(7539)

Geheel nieuwe vinding van finale rit-
roefing van
Wandgedierte,
zonder reuk of iets te beschadigen, met
6 jaar garantie.
Adres: **J. GOEDHART & Co.**
(7548) Oppert, No. 64, Rotterdam.

ITALIAANSCH WJN,
VINO D'ASTI, origineele kisten, inh. 12
flesschen, met certificaat van oorsprong,
à f 10 per kist, franco door het geheele
Rijk, zonder bijberekening. Adres: **J. H.**
VAN WIJK, Wijnkooper, Heerengracht,
281, te Amstern. (7536)

**Wilson's
STOOMPOMPEN**
en andere uitmuntende **WERKTUIGEN**
voor de voeding van Stoomketels, voor-
handen in: de **Koninklijke Magazijn-
nen van Werktuigen.** (7532)
Landré & Gijnderman.
Spuistraat, 6 en 8. **AMSTERDAM.**
PAKSCHUITDIENST
op 's Gravenhage,
VAART DAGELIJKS
van het veer 3 ure, Rokin bij de
N. Z. Kapel.
op Amsterdam,
DAGELIJKS
3 1/2 ure van de Veerkade.
Nadere informatiën ter afhaling van Goe-
deren bij Schipper **WROON**, Rokin 78.
TE 'S GRAVENHAGE
bij Schipper **BOELHOUWER**, Amster-
damsche Veerkade. (7540)

HET
zeer gezochte Geldersche
Dienstboden-Kantoor
VOOR HET GEHEELE KONINGRIJK,
VOOR ALLE
Manne- en Vrouwelijke
DIENSTBODEN.
is dagelijks geopend voor een ieder.
ADRES:
JACOBINESTRAAT, H 32,
bij de **JACOBINERUG,**
TE
UTRECHT.
Reflecteerenden zenden postzegels voor
antwoord, met duidelijk adres. (7535)
Dienstboden zonder goede getuigen be-
hoeven zich niet aan te melden.
Bij E. J. BRILL, te Leiden, is verschenen:
TWIJFEL EN GELOOF.
DOOR
Dr. W. G. BRILL,
Hoogleraar te Utrecht.
Prijs f 0.40, franco p. post f 0.45.

HAARLEMMER BLOEMBOLLEN.
HERINNERING.
De ondergeteekende herinnert den bezoekers van Artis te Amsterdam, en van de
Diërgraaf te Rotterdam, dat de **Bloembollen en Teekeningen voor de Mozaïk-
perken**, die in dit voorjaar aldaar zoo zeer de aandacht trokken, van hem afkomstig zijn.
De **PRIJSCOURANT** van deze en vele andere soorten van Bloembollen worden
op franco aanvraag portvrij toegezonden.
Schooten bij Haarlem.
C. DE LANGH AIZ.

Magazijn van Piano's en Orgels
TE HAARLEM.
J. F. WIEGANT,
Groote Houtstraat, No. 566,
heeft heden uit **PARIS** ontvangen **Nieuwe PIANO'S** van **BERNHARDT AINÉ**
FILS, **OBLIQUE à CYLINDRE** f 440; **DE ROHDEN**, geschikt voor de Indiën f 410;
van **MERTENS**, **PRUVOST** à f 340; **BORD** f 325, enz. **Nieuwe SERAFIN ORGELS**
met 5 Registers à f 125, met 7 Reg. f 137. **Piano modellen** met 7 Reg., zeer
elegant f 170, met 10 Reg. f 180 enz. Een bewijs van echtheid wordt bij elk
Instrument afgegeven, terwijl vier jaren wordt ingestaan voor de soliditeit. (7553)

Magazijn van Piano's en Orgels
VAN
Wed. H. KNIPSCHER, Warmoesstraat J 155.
Voorhanden een groote Collectie **PIANO'S** uit de Fabrieken van **PLEYEL**,
BERNHARDT AINÉ FILS, **BAUVAIS** enz., van af f 330, Serafine Orgels van af f 85
en hooger; ook in **HUUR** te verkrijgen.
Brieven franco met duidelijk adres: **Wed. H. KNIPSCHER, War-
moesstraat, J 155.** (7537)

Magazijn van Piano's en Orgels
VAN
Wed. H. KNIPSCHER, Warmoesstraat J 155.
Voorhanden een groote Collectie **PIANO'S** uit de Fabrieken van **PLEYEL**,
BERNHARDT AINÉ FILS, **BAUVAIS** enz., van af f 330, Serafine Orgels van af f 85
en hooger; ook in **HUUR** te verkrijgen.
Brieven franco met duidelijk adres: **Wed. H. KNIPSCHER, War-
moesstraat, J 155.** (7537)

MARTELAARSGRACHT 7.
Voor HH. Kunstschilders:
SPECIALITEIT van alle **SCHILDERMATERIALEN**, als: Schilderkisten,
Ezels, Linnen, Papier, Penseelen, Panceelen, Schetsboeken, enz., enz.
Voor HH. Bouwkundigen:
Een GROOTE SORTERING Passerdoozen, ook voor eerstbeginnenden, Teeken-
borden en Haken, Pistoleis, Driehoeken, Papier sans fin, wit en getint, Calqueerpapier
en Linnen, Papier toile, Quadrille Papier, Ackerman Verf, enz. enz. Verder alle
TEEKENBEHOEFEN voor de Schooljeugd, Lijsten voor Teekeningen, Platen, enz.
Visite- en Kabinetlijstjes.
Groote sortering van de nieuwste Kinderwerkjes en Teekenstudien, Kantoor-,
School- en Schrijfbehoeften.
J. B. REIJNDORP,
MARTELAARSGRACHT.
(7539)

**Algemeen Meisjes-, Vrouwen- en Weduwenfonds
TE ROTTERDAM.**
Directie: J. P. A. FRANÇOIS en B. DE REGT.
Ontvangsten en Uitgaven
over het 47ste Fondsjaar.

ONTVANGSTEN:	UITGAVEN:
Saldo van vorige rekening f 4977.79	Per kortingen op de Contributie
Contributie f 36639.39	aan de leden f 8778.28
Rente van f 875.000 In- schrijving op het Groot- boek der 2 1/2 pCt. Ned. W. Schuld f 21855.00	Jaargelden aan de Wedu- wen f 37477.21
Rente van belegde gelden f 127.75	Bureau en advertentie- kosten, Drukwerk enz. f 2464.23
Diversen f 51.02	Saldo f 14931.23
	f 63650.96

Nagezien en accoord bevonden door een Commissie uit de leden in de Ver adering
van 25 September 1875.
Directeuren:
J. P. A. FRANÇOIS.
B. DE REGT.
Commissarissen:
P. H. SMALT. (7549)
F. DEKKER.
Dr. Th. VAN DOESBURGH.
Voorwaarden van deelneming zijn gratis op franco aanvraag te verkrijgen ten
Kantore dar Maatschappij, Schiedamsche Singel, Vredestein 89, te Rotterdam.

KLEEDJESSTOFFEN.
NAJAARS en WINTER, Nieuwste genres, in ruime keuze **ONTVANGEN**,
extra lage prijzen, Magazijn **SPIJSTRAAT 116**, bij de Torensteeg. (7547)
C. Wiesel Richard & Co.

REGENMANTELS
ontvingen wij in groote keuze en de nieuwste MODELLEN,
alsook eene eerste zending
Wintermantels.
J. BELLM & Co.
(7568) **NIUWENDIJK, L 114.**
JAN VAN BAKEL Jz.,
SCHOEN- EN LAARZEN-MAGAZIJN.
Nieuwendijk, over het Verkooplokaal de Witte Zwaan, L 123.

ONTVANGEN
eene ruime keuze **ENGELSCH, DUTSCH, FRANSCH** en **INLANDSCH**
HEEREN-, DAMES- en KINDER-LAARZEN,
BOTTINES, PANTOFFELS, enz.,
in de elegantste modellen.
Dames Overschoenen f 1.10.
De welbekende **DAMES ENGELSCH OVERSCHOENEN** met de
weegschalen prima kwaliteit f 1.25.
PS. DAMES OVERSCHOENEN met insluitende hakken, enz., enz. (7557)

SANTEN & Co. over de
Singel **KK 356.** **Appelmärkt.**
Haarden en Kachels, **Haardstellen, Strijkkachels,**
Turf- en Kolenbakken, **Kookmachines, Ledekanten**
en alle Huis- en Keukenbenodigdheden. (7551)
In Agentuur van den Heer **HENRI ROGHMANS** te Nijmegen, zijne **Calorifères**
Economique, van nieuwe constructiën die 50 pCt. brandstof besparen, geen stof,
rook of stikvlucht veroorzaken en eenmaal ontstoken den geheelen dag doorbranden.
Alsmede de **Gas Combusteurs** of verbeterd stelsel van Gaskachels, dienstig voor
ieder Locaal, verwarmen met een kleine hoeveelheid Gas, door toevoeging van het
Zuurstof der dampkringslucht, uitmuntend, en zijn zeer zindelijk in het gebruik.

Magazijn van Piano's, Orgels en Speeldoozen,
DIRKES ANSINGH & Co.,
ZWOLLE. Diezerstraat hoek Smeden. **ZWOLLE.**
STEEDS VOORRADIG eene ruime keuze van **Fransche en Duitse**
PIANO'S, SERAFINE-ORGELS voor Huis- en Kerkgebruik en **SPEELDooZEN**
in alle prijzen. (7528)
VIJF JAREN GARANTIE.

G. J. HAMER Jr. te Deventer.
FABRIEKANT in **TERRA-COTTA**, Engelsche en gewone **POTBUIZEN**, levert zoo-
ver Scheepsgelegenheid bestaat, franco door het geheele Rijk, tegen zeer lage prijzen.
Prijscouranten en teekeningen gratis op franco aanvraag. (7534)
Monsters en informatiën bij de Heeren Agenten: voor Amsterdam **W. P. STAFF,**
P. C. Hooftstraat YY 30v; Rotterdam **K. F. BAKKER, Willemstraat;** prov. Friesland
S. G. HOFSTRA te Sneek.

WINKEL & Comp.,
Brouwersgracht bij de Korte Prinsengracht, TT 134, 135.
Kantoor No. 132. Nieuw Nummer 156, Amsterdam,
BEVELEN HUNNE
CHEMISCHE
**Stoomververij, Drukkerij, Kunstwas-
scherij,**
Moireer-Inrichting voor Zijden Costumes,
etc., etc., beleeft in de protectie der geëerde ellëntelle, zoo binnen
als buiten de Stad, aan.
Al wat van eene Inrichting, geheel aan de eischen des tijds voldoende, gevorderd
kan worden, leveren wij. De groote voorraad gereede Goederen, welke steeds ten
onzen kantore te bezichtigen en te beoordeelen is, geeft een overzicht van ons Eta-
blissement.
PS. In Steden der Provinciën, waar wij niet door Agenten vertegenwoordigd
zijn, worden de Goederen franco terugbezorgd. (7545)